

eb02

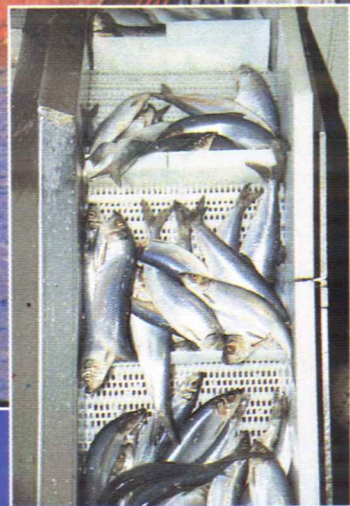
FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

14 JUNI 1995

NR. 5 - 1995

81. ÅRGANG

Fiskets Gang

**Kampen
om norsk
vårgytende
sild
Side 4**

**Intervju m/Kjartan Arctander
Side 18**

Fiskets Gang

UTGITT AV FISKERIDIREKTORATET

81. ÅRGANG
NR. 5 – MAI 1995

Utgis månedlig
ISSN 0015-3133

ANSV. REDAKTØR

Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

REDAKSJON:

Olav Lekve
Dag Paulsen
Per-Marius Larsen

Ekspedisjon/abonnement:
Esther-Margrethe Olsen

Annonser:
PS Marketing
Postboks 115
5100 Isdalstø
Telefon: 56 35 03 73
Telefax: 56 35 43 35

Fiskets Gangs adresse:
Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5002 Bergen
Tlf.: 55 23 80 00

Trykt i offset
JOHN GRIEG A/S

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 5 05 28 57, på konto nr. 6501.05.63776 Kredittkassen eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 250,- pr. år. Denne pris gjelder for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 350,- pr. år. Utland med fly kr. 450,-
Fiskerifagstudenter kr. 100,-.

ANNONSEPRISER: Alminnelig plass

1/1 kr. 5.700,-
1/2 kr. 3.400,-
1/4 kr. 2.500,-

Tillegg for farger:

kr. 1.000,- pr. farge
3 omslag kr. 11.000,- (4-farger)
Siste side kr. 12.000,-
Gjelder fra nr. 7/8-94.

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

Peter Gullestad – ny assisterende fiskeridirektør

Peter Gullestad er med verknad frå 1. mai tilsett som assisterande fiskeridirektør. Stillinga er mellombels for eitt år. Gullestad kjem frå stillinga som afdelingsdirektør ved Fiskeriøkonomisk avdeling i Fiskeridirektoratet og overtek etter Hallstein Rasmussen som gjekk av for aldersgrensa 30. april i år.

– Eg har ikkje nokon programerklæring, men ser det som ei stor utfordring å ta over etter Hallstein Rasmussen, seier Gullestad.

Den nye assisterande fiskeridirektøren har ei svært brei røynsle frå fiskeriforvaltninga. Han er utdanna cand. oecon frå Universitetet i Oslo og har sidan avlagt embetseksamen arbeidd i fiskeriforvaltninga og i det tidlegare Norges Fiskeriforskningsråd, NFFR. Men alt som gutunge i Bergen kom han i ein viss form i kontakt med fiskerinæringa.

– Eg har ein karriere bak meg som «løpis» (visargut) for fiskemannen i Fløen. Frå eg var åtte år og to år framover sprang eg og leverte fisk til husmødre i Kal-faret, seier Gullestad.

Gullestad starta som sakshandsamar ved Kontoret for utgreiing og statistikk i 1976. I to år, 1983-84 var han planleggingskonsulent for NFFR og vart deretter tilsett som kontorsjef ved statistikk-kontoret. I 1990 vart Gullestad tilsett som avdelingsdirektør ved Fiskeriøkonomisk avdeling, til han overtok som assisterande fiskeridirektør 1. mai i år.

Hans viktigaste arbeidsoppgåver som lei-ar av fiskeriøkonomisk avdeling har vore nasjonale og internasjonale reguleringar og deltaking i internasjonale forhandlingar. Gulletad er norsk representant og vise-president i NAFO (North West Atlantic Fishery Organisation). Han var sentral under forhandlingane om norsk medlemskap i EU og delelinjeforhandlingane med Russland. I tillegg har han vore medlem i fleire nasjonale utval og sit i dag mellom anna som medlem i NFRs programutval for marin ressursforvaltning.

– Som assisterande fiskeridirektør skal eg ikkje bindast opp mot spesielle arbeidsområde, men arbeida over heile den linja Fiskeridirektoratet er involvert i. Noko av det fyrste eg vil ta fatt på er å reisa ut langs kysten, gjera meg betre kjent med Fiskeridirektoratets ytre etat og delta på ulike arrangement og konferansar langs kysten, i tillegg til å vera med på f. eks årsmøter i fylkesfiskarlag, seier Gullestad.

Gullestad tek fatt på stillinga i trygg forvissing om at han har støtte, både sentralt og i Fiskeridirektoratets egne korridorar.

– Eg vil ha gode medarbeidarar rundt meg. Fiskeridirektoratet har svært mange dyktige folk som eg vil samarbeida godt med, meiner Gullestad.

Olav Lekve

Peter Gullestad ny assisterande fiskeridirektør – <i>Peter Gullestad appointed as the new assisting General Director of Fisheries</i>	2
Silda snur i Smutthavet – 100.000 tonn oppfiska – <i>«Turnaround» in the Herring Loophole – total catch 100.000 tons</i>	4
Reisebrev frå Brussel – Robba journalist lengtar heim – <i>Trawelling letter from Bruxelles – Mugged journalist longing for home</i>	6
J-meldinger – <i>Laws and regulations</i>	7
Europa treng meir norsk fisk – <i>Europe in need of more Norwegian fish</i>	8
Havforskningsinstituttets miljørapport: – Mindre miljøgifter i fisk fra Barentshavet – <i>Annual report on marine environment from The Institute of Marine Research Research concludes that the Barents Sea is clean of environmental toxins</i>	11
Glade lakser jubilerer – <i>Norwegian fishfarmers celebrates 10 years of successfull salmon breeding</i>	15
Trålerkongen i Stamsund – <i>The «Trawler-King» in Stamsund</i>	18
«K. Arctander» er overlevert – <i>New trawler delivered</i>	21
Lån og løyve – <i>New licences</i>	27

Forsidefoto:
Åkrehamn
Foto:
Sigbjørn Lomelde

Redaksjonen
avsluttet
31. mai

Silda snur i Smutthavet – 100.000 tonn oppfiska

Etter at forhandlingane mellom Noreg, Russland, Island og Færøyene om kvotetil- delingar av norsk vårgytande sild braut saman, tildelte Island og Færøyene seg ein felles kvote på 250.000 tonn. Det er tvil- samt om dei greier å fiska opp kvoten sin. I slutten av mai hadde den islandske ring- notflåten og nokre få færøyske fiska vel 100.000 tonn sild, men dei siste meldinga- ne tyder på at silda har snudd og kjem der- med ikkje inn i islandsk soner i år heller.

Det meste av det islandsk/færøyske fisket har føregått nord i den færøyske sonen. Skotske og danske fartøy har prøvd seg i Smutthavet, men utan det heilt store fisket. Kampen om norsk vårgytande sild hardna til i vår då store mengder sild sto langt ute i Norskehavet. Noreg er villige til å gje Island og Færøyene kvotar, men av ein heilt annan storleik enn den kvoten dei to landa no har gitt seg sjølve. Det kan sjå ut til at naturen no rekkjer Noreg ei hand. Silda har stått langt sør i Norskehavet. Skiljet mellom varmt og kaldt vatn fungerer som ei grense silda ikkje kryssar. Temperaturen i store deler av Smutthavet og i islandsk sone har hindra silda i å vandra ut i desse områda. No er det venta at silda vil snu og unngå islandsk sone.

Sporadisk

På Færøyene og Island går sildoljefabrikane for fullt, men det blir samstundes satsa på eksport av rund sild til den aust-europeiske marknaden. Spør-

målet blir om det er snakk om eit nytt sildeeventyr vest i havet eller om det blir sporadiske sildebesøk i færøysk og islandsk sone. Forskarane meiner det ikkje fins eintydige svar på spørsmålet om silda har gått tilbake til sitt gamle vandringsmønsteret før kollapsen i sildestammen på 60-talet.

– Det er førebels ingen indikasjon på det, men ting kan endra seg fort. Vi har visst at den talrike 83-årsklassen har hatt eit anna vandringsmønster enn andre årsklassar. I motsetnad til det som har vore vanleg dei siste åra, nemleg at silda har helde seg innanfor norsk sone gjennom heile året, har 83-årsklassen vandra lenger ut i havet. Dette skjedde første gongen vinteren 1986–87. I fjor vart det så teke nvg-sild i islandsk sone. I år har også silda gått vestover. Midt i mai sto den kring 3 grader vest, nord i den færøyske sonen, seier forskar Ingolf Røttingen ved Havforskningsinstituttet.

Ny talrik årsklasse

Midt på 50-talet var sildestamma, som då heitte skando-atlantisk sild, på omlag 10 millionar tonn. Fornuftig ressursnyttig framover kan bety at sildestamma kan vekse opp frå dagens 3 millionar tonn til nivået på 50-talet. Den nemnde 83-årsklassen er uvanleg talrik og det blir stilt tilsvarende forventningar til 92-årsklassen. Erfaring frå tidlegare forskning viser at store årsklassar kan endre vandringsmønster i høve til meir «normale» årsklassar. Det er ikkje gitt kor den store 92-årsklassen vil ha sitt vandringsmønster.

Noreg har dei siste 20–30 åra i praksis fastsett TAC for nvg-sild. I år er TAC på 650.000 tonn, fordelt med 550.000 tonn til Noreg og 100.000 tonn til Russland. Etter at forhandlingane braut saman og Island og Færøyene sette sin kvote til 250.000 tonn, er TACen i praksis på 900.000 tonn. Eit hardt fiske oppmot 1 million tonn i året vil i første omgang ikkje få så stor effekt. Men nærare årtusenskiftet fryktar forskarane ein sterk nedgang og då kan vandringsmønsteret igjen bli endra. Det kan bety at silda kan bli borte frå norsk økonomisk sone. Det siste scenariet er det verst tenkeleg for Noreg. Det betyr at vi har bygd opp att sildestamma, andre har kome inn og hausta av han og som eit resultat av hardt fiske og nye årsklassars nye vandringsmønster, blir det slutt på det rike sildefisket i Tysfjord og elles langs norskekysten. Ikkje nødvendig slik enkelte har håpa på at islendingane skal fiske så hardt at bestanden igjen blir så liten at den held seg i norske farvatn.

I slutten av mai har i hovedsak islandske- og færøyske fiskarar tatt omlag 100.000 tonn norsk vårgytande sild. Kampen om silda kan bli like vanskeleg som kampen om torsken i Smutthavet, fryktar forskarane.

Reisebrev frå Brussel:

Robba journalist lengtar heim

(Brussel) På denne og dei neste sidene skulle fruktene frå ei Brusselreise leggjast fram. Inntrykk frå djupe samtalar på bakrom på sjømatmessa i Brussel, haltande referat frå møte med fiskeribyråkratar og sylskarpe bilder av kvaldemonstrantar og blide norske fiskeseljzarar skulle brettast ut. Det blir det ingen ting av. Fiskets Gang blei robba. Fotoutstyr, eksponerte filmar og ei usystematisk blanding av notatar forsvann ei fredagsnatt og vi sto tomhente tilbake. Til erstatning utlegg vi istaden eit rufsete reisebrev, oppsamla som salmar frå hasardiøse drosjeturar i EUs høgborg.

Det er ikkje mykje fisk i Brussel, men EUs felles fiskeripolitikk og tilhøvet mellom norsk fiskerinæring og EU blir bestemt i denne byen. Derfor sa vi ja – på kort varsel – å slenge oss med ein bil frå Havforskningsinstituttet, gjennom Danmark og Tyskland, til Belgia. Det var denne bilen som skulle bli vår ulykke og som er årsaka til at desse sidene er slik dei er.

Det er langt til Brussel. Danmark blir fort lagt bak oss og dei endelausa tyske slette overtar. Autobanane snor seg som eit edderkoppnett i det germanske riket. Ein av dei går vestover og den tok vi. Svolten melder seg – dessverre. Middag på tysk autobanekro er ein prøvelse. Det vart «Dickbühnen». Det høyrdest spennande og kulinarisk ut, men det var så kolesterolen spruta og sure oppstøyt akkompagnerte oss frå Münster til Brussel. På returen ville vi ha «würst und sauerkraut». Det fristar absolutt ikkje til gjentakelse. Smaken sat igjen heilt til Røldal der vi storma inn kafedøra og ba om kjøtkaker med ertestuing.

«Maybe next year»

Tilbake til Brussel. Etter ein lang køyretur med sure oppstøyt melder trongen seg for forfriskingar seg i ein kveldsvarm Brussel. Bagasjen blei slengt inn på eit hotellrom, deretter strente Fiskets Gang og Havforskningsinstituttets komplette informasjonsavdeling til byn. Eit ledig bord vart okkupert og forfriskingar kom på bordet. Den vesle kaféen selde postkort og tankane gjekk til

Noreg og vi kjøpte fire – fem kort. Fiskets Gang spurde den blide kelneren om det var mogeleg å få kjøpt frimerke samstundes.

– Neeeee, svarte han. – På postkontoret. Kor skal du sende postkorta?

– Til Noreg.

– Du er ikkje medlem, kjem det kontant. – Då kostar det 30 francs (6,50 NOK). Viss du hadde vore medlem hadde det kosta 16 francs, seier kelneren og reknar opp samtlege hovedstadar i EU, minus Stocholm og Helsinki. Han forklarar: Sverige og Finland – og Austerrike –. Dei er medlemmer no. Du sa nei, men ein ny generasjon vil seie ja. Kanskje til neste år. Kanskje du vil bli medlem då, konkluderer kelneren.

Kor fort går ein dieselbil på tredje gear?

Blenda av denne politiske analysen returnerte vi til hotellet. Med postkorta på innerlomma gjekk vi neste dag på leiting etter eit postkontor. Det tok oss to dagar å finna eit, men når dei var vel frankerte med ikkje-medlemskapsporto- kom dei raskt fram, sjølv til vestlandske avkrokar. Posten er altså effektiv i EU. Effektive er også Brussels drosjesjåførar. I rasande fart i tett trafikkerte gater blir du – med livet som innsats – frakta frå A til B. Ein drosjetur med Fiskets Gang i baksetet arta seg slik:

Saman med mine to reisefeller bestiller vi tur frå Brussel Expo Center, der sjømatmessa vart arrangert, til sentrum. Ein biltur på ca. 10 minuttar. Ein svartmuska kar med fransk som B-språk legg seg over rattet og går til angrep på Brusseltrafikken. På ein breid aveny er farten 100 kilometer i timen i 50-sona. Vi rasar inn i eit stort kryss med kryssande trafikk. Elegant bråbremsar vår sjåfør og tar eit par unnamanøvrar. Det blir stilt i baksetet. Håra reiser seg i nakken og hendene skjelv. Då grip informasjonssjefen i framsetet inn. Han skjeller høfleg ut sjåføren og ber han om å ta omsyn til passasjerane sine. Det resulterer først i ei lang utgreiing om dieselbilar og tredje gear. Sjåføren hevdar bestemt at bilen ikkje greier meir enn 60 km/t i tredje gear. Det hjelper ikkje med tre vitner som skrekkslagne såg speedometernåla vippa forbi 100 km/t. Deretter blir han sur. Han demonstrerer ved å sige gjennom Brussels gater og spør snurt om det er slik vi vil ha det. Ja, svarar vi. Han fomlar med gearspaken i lyskryss og brukar eit minutt på å koma igang ved grønt lys. Men vi er nøgde – med å vera i live.

Dette er ikkje noko einestående tilfelle. Det

skulle bli fleire slike turar. Det var tryggast å gå under jorda og gjera seg kjent med Brussels T-banenett. Billigera var det òg.

Skotland dominerer

Hovedgrunnen til vårt besøk i denne « byråkratars sandkasse» var i hovudak å rusle rundt på European Seafood Exposition og snakke med norske fiskeeksportørar, og svippe innom nokre utlendingar. I Heysel, like utanfor Brussel sentrum, er det bygt opp eit enormt messeområde med monumentale utstillingshallar. Like ved ligg Heysel Stadion – mest kjend for vår tids mest tragiske fotballkamp mellom Liverpool og Juventus. Heysel er blitt eit traumatisk ord for britar, spesielt engelskmenn. Kanskje det var ein av grunnane til at det var lite engelske firma og sjå, medan Skotland stilte med ein av dei største fellesstandane på messa. Her, på engelsk fotballs Waterloo fekk raudletne skottar i kilt rå den britiske grunnen nær åleine.

Drukmar i kjøt og vin i Paris

I konkurranse med SIAL i Paris, der sjølv sunnmøringar druknar i kjøt og vin, og Anuga i Köln, har Europeen Seafood Exposition i Brussel blitt eit alternativ som norske firma satsar hardt på. Etter tre dagar i ein varm betonghall var det berre strålende smil å sjå. Nokre har vore her før, andre debuterte. Erfaringa var den same: Dette hadde vore ein suksess for dei norske firma som fann det bryet og kostnadene verdt.

– Mykje betre enn SIAL og Aguna, sa ein glad salsdirektør frå West Fish i Ålesund. Kollegaen frå Nordic Group i Trondheim nikka samd.

«Don't buy faroe fish»

Messa i Brussel blir ikkje frekventert av brusselborgarar med familie på utflukt. Her møtes nokre få tusen kvalitetsbevisste importørar og nokre hundre eksportørar av alt frå blekksprut, skjell, norsk arktisk torsk i hendige porsjonspakkar og røykjemakrell til det nyaste nye innan prosessing og nye intrikate propellar til fiskebåten. Det ringde i mobiltelefonar, det peip i personsøkarar og det vart retta på skjørt og slips. Visittkorta svirra i lufta – og utanfor sto miljøørsla GAIA og sperra inngangen med ein kjempemodell av ein blodig og halshogd grindkval.

– Don't buy faroe fish. Kjøp ikkje færøysk fisk, var oppropet, og det var retta mot den tusenårige færøyske tradisjon med «grindadrap», representert på messa med ein liten delegasjon frå det grønne øyriket.

Her lukta sjølv Fiskets Gang godt stoff, som den einaste representant for norsk presse ved demonstrasjonen. Vi fotograferte og spurte. Deretter vifta vi med pressekort til bevæpna belgisk politi og slapp gjennom sperringane. Det bar rake vegen til den vesle færøyske standen, bortgøymd i ein krok i den enorme hallen. Lett oppkava spurte vi ein korrekt kledd færøying om hans kommentar til oppstandelsen utanfor.

– Vi bryr oss ikkje. Dette betyr absolutt ingen ting. Dei demonstrerte i fjor også utan at vi kunne måle nokon effekt. Vi sel like mykje fisk og ikkje ein av dei potensielle kundane som vitjar vår stand nemner demonstrasjonen med eitt ord, seier færøyingen.

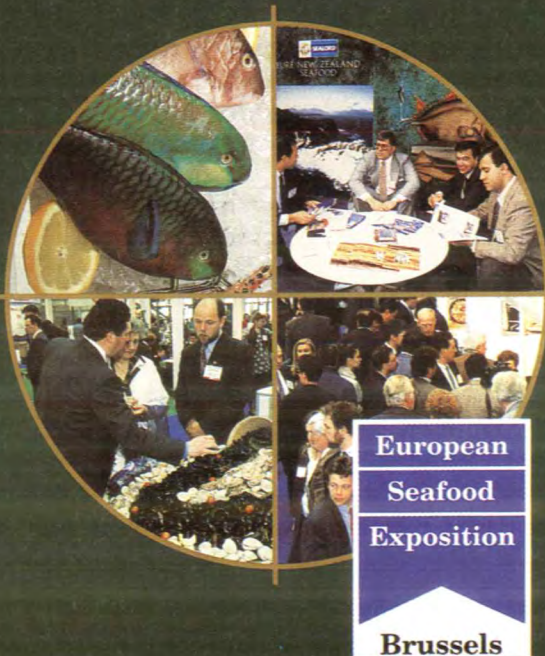
Vi trekkjer oss slukøyra tilbake i skuffelse over at det alltid er oss nordmenn det går ut over i kval-saka, og når vi for ein gong skuld får fred og det går ut over andre, så betyr det ikkje noko som helst. Det same kan det forresten vera. Bilda frå demonstrasjonen – i fargar – er no i hendene på ein innbrotstjuv i Brussel likevel.

Møte med lyttande byråkratar

Parallelt med å svinse mellom matprøvar, gratis øl og nye propellar, deltek Fiskets Gang på eit par

Focus: Seafood

Europe's most highly targeted, seafood-specific professional trade fair!

9-11 May, 1995

Brussels Exhibition Centre - Hall 5, Brussels, Belgium

Messa i Brussel er ein eksotisk møtestad for både folk og fisk. Faksimile frå reklamebrosjyre for European Seafood Exposition 1995

møter i EU-hovudstaden. Norske eksportutsendingar gjer oss sine råd og inntrykk frå sine representante land. (Notatane her blei berga og finst i referatform annan stad i bladet. red anm.) Havforskningsinstituttet er på fisketur i Brussel og håpar å hale i land feite forskingsbidrag frå den felles EØS-kassa. Vi slenger oss med på møte med representantar frå DG 8 (Direktoratet for utvikling), DG 12 (Direktoratet for forskning) og DG 14 (Fiskeridirektoratet). HI møter mannsterke opp med direktør og forskingssjefar. Dei fire EU-byråkratane lyttar og et smørbrød. Eit uformelt møte som kan gje formelle forpliktelsar. Dette er sakshandsamarar med ein viss innflytelse på dei høge herrar som deler ut millionane. Noreg bidrar årleg med 400 millionar kroner gjennom EØS-avtalen til ein felles forskingspott som blir distribuert frå Brussel. Direktør Roald Vaage ved Havforskningsinstituttet er overtydd om at det er viktig å visa seg fram og fortelja desse byråkratane om den utmerka fiskeriforskning vi driv med her i landet.

HI satsa verkeleg hardt i Brussel. Eigen stand på European Seafood Exposition kan visa seg å bli ei fruktbar investering. Mange var overraska over å sjå ein seriøs forskingsinstitusjon stappa inn midt mellom all kommersialismen. Men overraskingane var i 99 prosent av tilfella positive – og ikkje minst: HI var den einaste forskingsinstitusjonen på messa og var dermed åleine med informasjon om livet i havet.

Soveposar på vidvanke

Fram til no, torsdag 11. mai, hadde det meste gått slik vi hadde tenkt. Klokka 17.00 gjekk ro-signalet over hall nr. 5 på Brussel Expo Center. Store tunge bilar rygga inn mot opne portar og det var tid for demontering, middag og heimreise. Smilande fiskeeksportørar hadde skalkefest på standane sine og Havforskningsinstituttet tok effektane sine og lasta i bilen. Der la Fiskets Gang sine dyrebare bilder, sitt moderne og heilautomatiske kamera og ein liten bunke notarar under baksetet, utan innsyn gjennom dei sota vindaugene. Bilen blei parkert ved hotellet, så kunne alle puste ut og nyte den siste hormonmiddag i Brussel før den lange køyreturen heim til Bergen.

Lite ante vi, der vi sov under tunne laken på hotell i Brussel, at ein eller fleire av Brussels forbrytarar knuste ei siderute i bilen og stakk av med fotoutstyr, notatar og to soveposar. Heimreise blei utsett i fire timar medan bevæpna belgisk politi skreiv rapport. Så kunne vi endeleg sjå fram til endelausa tyske autobanar, salte og feite tyske pølser med sauerkraut og endeleg den danske fiskerihamn Hirtshals med ferja til Kristiansand. Vi kom levande, men nesten tomhente heim.

JG Olav Lekve

J. 73/95

(J. 56/95 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° N i 1995.

J. 74/95

(J. 51/95 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fiske med torsketrål og snurrevad – Stenging av områder i Barentshavet og på kysten av Finnmark utenfor 4 n. mil.

J. 75/95

(J. 65/95 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om siste utseilingsdato i fangst av vågehval i 1995.

J. 76/95

(J. 35/94 UTGÅR)

Regulering av forsøksfiske etter blåkkeite og breiflabb ved Færøyene i 1995.

J. 77/95

Forskrift om utøvelse av forsøksfiske etter blåkkeite og breiflabb ved Færøyene i 1995.

J. 78/95

(J. 72/95 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om reketraling – Stenging av områder i Barentshavet, på kysten og i fjordene av Finnmark, Troms og Nordland.

J. 79/95

(J. 68/95 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 1995.

Europa treng meir norsk fisk

(Brussel) Uansett EU-medlemskap eller ikkje, Europa treng norsk fisk. Forbruket av fisk og sjømat er sterkt veksande i heile Europa. I midten av mai møttest nokre av Norges Eksportråds utsendingar i Brussel for å orientera norske fiskeeksportørar som deltok på Europeen Seafood Exposition i Brussel. Situasjonen i ein del utvalde land blir framstilt nedanfor.

Frankrike:

Dette er den største og viktigaste marknaden for norske fiskeprodukt, spesielt laks. I fylgje Eksportrådets utsending bør norske lakseeksportørar no passa seg. Skotland eksporterer meir og meir laks til Frankrike. Store kundar i Frankrike er blitt svært kritiske til kvalitet og norsk laks varierer for mykje i kvalitet. I Frankrike er det store kjeder som dominerer og dei fleste har direkte import av fiskevarer. Årleg blir det omsatt 1.2 milliardar tonn fiskeprodukt i Frankrike. Landet eksporterer sjølv 300.000 tonn, medan det er trong for 900.000 tonn importert fisk. I dag har norske eksportørar

70 prosent av laksemarknaden. Dette representerer ein verdi av 2 milliarder kroner. Dette kan endra seg dersom kvalitetsbevisste importørar blir endå meir kritiske til kvaliteten, og skotske oppdrettarar samstundes er i stand til å dekke opp for norsk laks.

Spania:

Trass i at Spania er ein av Europas største fiskerinasjonar, er landet avhengig av ein betydeleg import. Ein stor havfiskeflåte som fiskar på alle hav er ikkje i stand til å dekke spanjolaner fiskebehov. Spania ligg på Europatoppen når det gjeld konsum av sjømat med 42 kilo per år per innbyggjar. Berre folk i Japan et meir fisk enn spanjolane. Situasjonen for norsk fiskeeksport til Spania er lys og landet er klart til å ta imot meir norsk fisk, spesielt laks, enn det Noreg eksporterer i dag. Spanias egne ressursar er i raskt fall, utan at konsumet går ned. Det betyr at landets egne ressursar må erstattast av import og det vil vera positivt for norsk fiskeriering. Trenden i Spania er at konsumet av fersk fisk er sterkt veksande, medan forbruket av frosen fisk går ned. Norske lakseeksportørar får gode prisar, men i fylgje Eksportrådet vil prisane gå ned. I Spania er laks daglegvare og ikkje luksusmat som i

Samla sett er kosnumet av fiskeprodukt aukande i Europa i takt med fokus på helsekost og sunn mat. Det gir, i fylgje Norges Eksportråd, gode mogelegheiter for auka norsk eksport. Bildet er frå ein typisk auksjonshall for omsetnad av fisk i EU. (Foto: Frå brosjyra: EUs felles fiskeripolitikk. A. Piccioli/Europakommisjonen, DG 14)

enkelte andre land. Det er visse parallellar til den franske marknaden ved at omsetnad av fisk går over frå den lokale fiskehandlarane på hjørna til store hypermarknader. På få år har dei tradisjonelle fiskebutikkane mist halvparten av fiskeomsetnaden og står i dag for 45 prosent av fiskesalet.

Italia:

Noreg har handla tørrfisk med Italia i 1000 år og landet er i dag den åttande største marknaden i verda for norske fiskeprodukt. Landet tar årleg imot 4.000 tonn tørrfisk og Noreg er nær einerådande på laks i den italienske marknaden. Tre norske firma har hatt suksess med hermetisk laksefilèt på den italienske marknaden. Italienerane et ikkje like mykje fiskemat som spanjolane, men trenden i Italia er også klar: Sterk vekst i forbruket av fisk. I perioden 1981 – 1991 låg gjennomsnittsforbruket for 58 millionar konsumentar av fiskemat på 15 kilo per hovud. I perioden 1991 – 1994 hadde forbruket stege til 22 kilo per hovud. Dette skapar god etterspurnad etter til dømes norske fiskeprodukt og den italienske marknaden er villige til å betala godt. Den norske eksportutsendingen i Italia nemner landet som den ideelle marknaden: Aukande etterspørsel og stigande prisar. Dette gjeld spesielt for fersk fisk og foredla produkt.

Storbritannia:

Også britane er store konsumentar av fiskemat. Norsk fisk inngår ofte i nasjonalretten «fish`n`chips». Noreg eksporterer omlag 120.000 tonn fisk til Storbritannia, noko som gjer landet til vår sjette største handelspartner på sjømat. Volumet har gått ned, men nye trendar i befolkninga kan skape ny vekst i eksporten frå Noreg. Britane er blitt meir opptekne av helsekost der fiskeprodukt er viktig. I fylgje eksportrådets utsending i London ligg potensialet i ein veksande katering-næring, men det føreset at norsk fiskerinæring gjer aktive marknadsføringsframstøytar i kateringsektoren. Ei undersøking viser at norske selskap i fiskerinæringa er nesten ukjende blant britiske kateringsselskap. Kateringnæringa i Storbritannia brukar årleg 155.000 tonn sjømat.

Portugal:

Saltfisk og klippfisk er tradisjonelle norske produkt på den portugisiske marknaden. Portugal importerer 55.000 tonn saltfisk, 38.000 tonn klippfisk og 36.000 tonn frosen fisk årleg frå Noreg. Dei store europeiske kjedene er i ferd med å etablere seg over heile landet og tek over den tradisjonelle fiskehandelen. Mange av Portugals eigen ressursar er borte utan at konsumet går ned. Det betyr auka import og norsk laks er på full fart oppover. Portugisarane kastar sine auger på alternative fiskeslag og norsk breiflabb er i ferd med å bli populær. Produksjonen i dag er ikkje større enn at Portugal er i stand til å ta imot all den breiflabb norske fiskarar drar opp frå havet.

Marknaden for frosen fisk vil gå ned, medan marknaden for saltfisk og klippfisk er stabilt.

Nederland:

Trass i at Nederland er ein stor importør av fisk, er ikkje dette av dei store marknadene for norsk fisk. Nederland er avhengig av ein import av 446.000 tonn fiskeprodukt og berre knapt 10 prosent av dette kjem frå Noreg. Det årlege fiskekonsumet i Nederland er på 282.000 tonn, noko som tyder at kvar nederlander et 15 kilo fisk i året. Frå Noreg kjøper Nederland helst laks, sild og sei. Nederlendarane er glade i sild og har sin spesielle form for sildesnacks. Nederland importerer 37 prosent av sitt totale sildekonsum frå Noreg. Norsk dominerer fullstendig på laksesida med omlag 85 prosent. Coal Fish (sei) er eit tradisjonelt fiskeslag i Nederland og Noreg har omlag 55 prosent av den nederlandske marknaden.

Belgia:

EUs midtpunkt, Belgia, er ein vaksande sjømatmarknad. Kvar belgiar set til livs 18 kilo sjømat i året. I 1994 vart det omsett 245.000 tonn sjømat i Belgia og berre 10 prosent av dette er frå eigne landingar. Rundt 25 prosent av kvantumet på 245.000 tonn blir vifdareforedla om eksportert til andre land. Belgia er ein marginal marknad for norske sjømatprodukt. I fjor eksporterte norske verksemdar 11.500 tonn fisk til Belgia, hovedsakleg i form av fersk, nedisa fisk. Belgia importerer meir og meir fisk og kan bli ein interessant marknad for norsk fisk. Eit dilemma for belgiske importørar er at dei meir enn gjerne vil ha norsk fisk, men får i liten grad tak i den. Grunnen er at fram til no har den belgiske marknaden vore så liten at den er uinteressant for norske eksportørar, trass i at begjarane er villige til å gje høg pris for kvalitetsfisk frå Noreg.

Hellas:

Bortgøynd ned i den sør-austlege kanten av Europa ligg Hellas, ein stor fisakemarknad, og kanskje den raskast veksande i heile kontinentet. Frå 1993 til 1994 vaks omsetnaden av fisk og sjøamtprodukt med 45 prosent. Veksten fordeler seg slik: 31,8 prosent for laks, 64 prosent for fersk fisk og 44 prosent for foredla fisk. Grekarane er eit fiskeetande folk og likar at maten er kvit. Det gir potensiale for eskport av kvitfisk og saltfisk. Norsk laks er ikkje inne på den greske markanden. Det vesle forbruket av laks i Hellas er dekkja av skotsk laks. Dei store byane i Hellas; Aten og Tessaloniki har kjøpesterke forbukarar som viser ein klar trend: Eit sterkt veksande konsum av fisk. Dei vil ha fisken i små porsjonspakkar som dei berre kan setja i mikrobølgeovnen.

Samme radio kan ta inn alle navigasjonssignaler

Radioen som sjøfolk har ventet på lenge, blir snart å få kjøpt. Kongsberg Navigation i Bergen har utviklet Multilink, den første mottakeren som kan ta inn signaler på flere kanaler samtidig og kan utnytte alle offentlige DGPS-stasjoner.

Flere kjeder av offentlige stasjoner kringkaster navigasjonssignaler via LF/MF radio som gjør det mulig for et skip med egnet mottakersystem å bestemme sin posisjon. Kjeden baserer seg på den sivile delen av statelittsystemet GPS, Global Positioning System.

Kongsberg Navigation driver selv en slik kjede, DiffStar. Den har 12 stasjoner spredt rundt i Europa, med dekning fra sør i Nordsjøen til Barentshavet, og utmerker seg med høy nøyaktighet. GPS er utviklet av forsvarsdepartementet i USA, som av militære grunner har lagt inn feil som reduserer nøyaktigheten for andre brukere. DiffStar, som har overvunnet dette hinderet, forbedrer posisjoneringsnøyaktigheten fra ellers 100 meter helt ned 2–5 meter.

Flerkanalsmottaker

Selskapet har nå utviklet en heldigitalisert flerkanals radiomottaker for DGPS, Differential GPS, som i tillegg til DiffStar også tar inn DGPS-signalene fra alle verdens offentlige navigasjonskjeder som sender med standard RTCM-format.

Teknologien benyttet i Multilink representerer det siste på området digital signalbehandling. Den kan ha fra to til seks kanaler. Dette gir høy posisjonskvalitet og i tillegg en verdifull redundans.

Mottakeren er kompakt og kraftig. Den vil foreligge i kretskortversjon med mål 100 × 160 × 30 mm og vekt under 200 gram, og som en komplett mottaker med mål 106 × 164 × 49 mm og vekt omkring 700 gram. Strømforbruket med to kanaler aktive er 5 watt 12 volt DC. Mottakerens grensesnitt er RS-232.

Radioen kan søke automatisk mot alle stasjoner innen rekkevidde ved hjelp av standard eller brukerdefinerte frekvenser og baudrater. En stor database med karakteristika for DGPS-stasjoner kan lagres i mottakeren. Databasen oppdateres automatisk av meldinger utsendt fra radiofyrene (såkalt beacon almanac), og kan også oppdateres manuelt fra en tilkoblet PC.

Følseom antenne

Kongsberg Navigation har også utviklet en liten og lett aktiv E-felt-antenne som er enkel og lite kostnadskrevende å montere. Antennen er rundstrålende og har god følsomhet samt lav støykarakteristikk. Frekvensbåndene er 280–500 kHz og 1600–2500 kHz, forsterkningen 30 dB, driftsspenningen 8–15 volt DC, strømforbruket 30 mA impedansen 50 ohm ubalansert og størrelsen 400 × mm.

At en og samme mottaker kan ta inn alle forskjellige offentlige DGPS navigasjonskjeder, forbedrer sikkerheten og betyr en fleksibel og kostnadssparende forenkling.

Kongsberg Navigation leverer også DiffMap-serien av digitale sjøkart, som sammen med Multilink-mottakeren for DGPS-posisjonering utgjør et presist og kraftig navigasjonsverktøy.

Nytt om navn:

To nye styremedlemmer i FRIONOR A/S

Lysaker, mai 1955 – Thorbjørn Karlsen, Skjervøy og Haakon Bredrup, Tromsø, ble valgt som nye styremedlemmer i Frionor A/S på selskapet generalforsamling i mai. Bent Fuglesang, Oslo, ble gjenvalgt som styreformann.

Etter dette har Styret i Frionor A/S følgen-

de sammensetning: Bent Fuglesang, Oslo, formann, Olaf Christophersen, Bergen, nestformann, Ragnar Grøntvedt, Dyrvik. Gunnar Domstein, Måløy, Thorbjørn Karlsen, Skjervøy, Haakon Bredrup, Tromsø, og de ansattes representanter Øyvind Briså, Bærum og Per Terje Rogde, Bærum.

Innholdet av den organiske miljøgiften PCB i torskelever fra Barentshavet er lavere enn i lever fra torsk i Nordsjøen og Skagerrak. Verdiene er også lave i fisk fra den sentrale delen av Nordsjøen. Redaktør Jan Aure for Havforskningsinstituttets «Miljørapport 1995» kan ellers melde om høyere PCB-nivå i fisk fra de dypere delene av Skagerrak/Norskerenna.

Miljørapporten tar sikte på å beskrive den årlige miljøtilstanden for norske hav- og kystområder. Den beskriver altså havets fysiske og kjemiske tilstand, produksjonsforhold og næringsforhold for fisk, samt forurensningssituasjonen. Havforskningsinstituttet driver i hovedsak tre typer overvåkning av miljøet i havområdene i norske farvann. Kystovervåkingen består av et system av faste hydrografiske kyststasjoner som tas av lokale observatører. Termografienesten er observasjoner av temperatur og saltholdighet. Denne utføres av rutegående fartøyer. Fjordovervåkingen består av hydrografiske og kjemiske målinger i utvalgte fjorder. I tillegg kommer den kontinuerlige overvåkingen av skadelige algeoppblomstringer.

Forurensning

Videre har man forurensningsovervåkingen som regelmessig blir gjennomført i fjorder, kystfarvann

og havområdene i Barentshavet og Nordsjøen. Hovedinnsatsen er rettet mot organiske miljøgifter, tungmetaller og radioaktivitet i vann, sedimenter og i organismer. Det tredje området går på overvåkning av klima- og produksjonsforhold i havområdene. Dette er et system av faste oseanografiske snitt som gjentas med regelmessige mellomrom. Man kombinerer disse med vurdering av tilstanden for havklimaet, plante- og dyrep planktonproduksjon og dessuten vurdering av tilstanden for fiskebestandene.

Oljen belaster

Jan Aure kan fortelle at den omfattende olje- og gassproduksjonen i sentrale og nordlige Nordsjøen fører til en selvsagt miljøbelastning på området. – Det er spesielt utslipp av oljeholdig borekaks som representerer den største belastningen på miljøet. De siste årene har dessuten økt bruk av kjemikalier og produksjonsvann bidratt med sitt, sier Aure. Han understreker imidlertid at de påviste oljerestene i fiske er så lave at de neppe påvirker fiskekvaliteten. – Men vi er hele tiden oppmerksom på eventuelle følger av oljevirksomheten. Derfor samarbeider da også Havforskningsinstituttet med flere oljeselskaper for å kartlegge omfanget av oljekomponenter i fisk, sier Aure.

Beroligende om radioaktivitet

Det er radioaktiviteten i havet i nordområdene som har stått spesielt i fokus de siste årene. Havforskningsinstituttets egne målinger er berolig-

endé lesning og viser at radioaktiviteten i bunn-sedimentene i Barentshavet viser vesentlig lavere verdier enn i Nordsjøen og Østersjøen. Det er faktisk registrert lavere verdier enn målinger gjort i 1982. Undersøkelser i 1994 i Karahavet og i fjordene på Novaja Semlja viste generelt lave radioaktive verdier. Risikovurderingen av faren for radioaktiv utslipp fra den sunkne russiske atomubåten «Komsomolet» sørvest fra Bjørnøya konkluderte med at det var ytterst liten fare for spredning til øvre vannlag.

Fisk best

Generelt kan det slås fast at marine fiskearter har et radioaktivt innhold som er langt lavere enn i de fleste andre matvarer. Fiskeridirektoratets Kontrollverk har gjort en rekke målinger av fisk fra Barentshavet. Disse inneholder alle lavere verdier enn målgrensen på 10 BQ radioaktivt cesium pr.

Radioaktiviteten i bunn-sedimentene i Barentshavet viser vesentlig lavere verdier enn i Nordsjøen og Østersjøen, sier Jon Aure.

kilo. Til sammenligning inneholder fisk fra Østersjøen og Irskesjøen 10–20 ganger mer radioaktivt cesium enn fisk fra Nordsjøen og Barentshavet. Dette skyldes de fatale utslippene fra det beryktede gjenvinningsanlegget for atomavfall ved Sellafield, samt Tjernobyl-utblåsningen.

Havklimaet

Miljørappporten tar også for seg havklimaet. De milde vintrene vi har hatt de siste årene har medført en betydelig reduksjon i dannelsen av dyp – og bunnvann i Grønlandshavet og Norskehavet. Resultatet er en temperaturstigning i de dypere vannmasser. Dette er faktorer som vil påvirke sirkulasjonen og havklimaet i Norskehavet i årene fremover.

I 1994 sank temperaturen i hele havområdet mellom Svinøy og Gimsøy til under normalen. Ved Sørkapp lå den fortsatt over det normale i juli/august 1994. I de dypere lag lange kysten ble det observert både lavere temperatur og redusert saltholdighet på samme tid. Dette er en klar indikasjon på reduserte tilførsler av atlantisk vann. Det er altså vann fra Atlanterhavet som strømmer inn i Norskehavet. Hovedsaklig skjer det gjennom Færøy-Shetlandskanalen. Innstrømmingen av det varme og salte vannet bestemmer temperaturforholdene i havområdene våre. Den kalde perioden i Barentshavet og Norskehavet på tampen av 70-tallet viste den laveste saltholdigheten i det innstrømmende atlantehavsvannet siden målingene tok til rundt århundreskiftet. I løpet av 1993 sank saltholdigheten igjen til under det normale, noe som er en klar indikasjon på redusert varmetransport inn i Norskehavet.

I Barentshavet sank temperaturen høsten 1993, dette fortsatte utover fjoråret og tidlig på sommeren var temperaturen på det normale. I de vestlige delene av Barentshavet skjedde det en kortvarig temperaturstigning på sensommeren. I de østlige områdene fortsatte den å synke.

I Nordsjøen var temperaturene ekstremt høye i perioden 1989 til 1992. Siden har den sunket. I den nordlige delen av Nordsjøen lå både temperatur og saltholdighet i fjor under det normale. I følge Havforskningsinstituttets miljørapport tyder dette på en gradvis redusert atlantisk innstrømning til Nordsjøen, samt økt lokal nedkjøling. Instituttets registreringer på kyststasjonene sør for Stad viser den samme tendensen.

Plankton

I 1994 ble det gjort omfattende innsamling av dyreplankton. Det blir understreket at man ikke har lange tidsserier å forholde seg til, men fjorårets observasjoner tyder på bedre næringsforhold for de viktigste planktonspisende fiskeartene som sild, kolmule, makrell og lodde, enn året før.

Yngel

For tredje året på rad har vi opplevd en total rekrutteringssvikt for lodde. For torsk er bildet noe helt annet og igjen har vi fått en god årsklasse. Når det gjelder sild var larvebestanden den tredje høyeste som er målt siden bestanden brøt sammen på 60-tallet. Men overlevingen ser ut til å være dårlig og årsklassestyrken karakteriseres som middels.

Alger

I løpet av våren 1994 skjedde det en stor innstrømming av uvanlig næringsrikt vann fra den sørlige delen av Nordsjøen til Skagerrak. Grunnen var flommen på kontinentet rundt årsskiftet 1993-94. Dermed var det duket for oppblomstring av skadealgen *Chrysochromulina*. Spesielle meteorologiske forhold i slutten av mai med kaldt og surt vær satte imidlertid en effektiv stopp for oppblomstringen. Likevel ble det på årsbasis registrert den høyeste biomassen av alger siden 1988.

Sild

Miljøet har en opplagt innvirkning på fiskebestandenes ve og vel. I følge Havforskningsinstituttets miljørapport er det også eksempler på det motsatte. Blant annet blir det vist til at siden 1988 har hele bestanden på ca. 3 millioner tonn av norsk vårgytende sild overvintret i Ofotfjorden og Tysfjord i Nordland. Følgende er en kraftig nedgang i oksygeninnholdet og økt innhold av næringsalter om vinteren. De siste årene har de lave oksygenkonsentrasjonene holdt seg uforandret i de dypere lag av fjorden. Like før silda vandrer ut på sin årlige gytevandring i januar, er oksygeninnholdet lavest.

Havforskningsinstituttets «Miljørapport 1995» kan kjøpes ved henvendelse til instituttets informasjonsavdeling.

JG Per-Marius Larsen

JG

NR. 5
1995

VARSLER FOR 1995

Temperaturer nær eller like under normalen

- Temperaturene i Barentshavet, Norskehavet, Nordsjøen og Skagerrak normaliserte seg i løpet av 1994 og ventes også å ligge nær eller like under det normale i 1995.
- I øvre lag av kystvannet kan det tidvis forekomme relativt lave vintertemperaturer grunnet lokal avkjøling.

Fortsatt dårlig rekruttering av lodde

- Som i 1994 ventes fortsatt dårlig rekruttering av lodde. Skyldes liten gytebestand og ungsildas nedbeiting av loddelarver. Hvor lenge denne situasjonen vil vare er blant annet avhengig av ungsildbestanden i Barentshavet i årene fremover.

Gode næringsforhold i Barentshavet

- Det ventes at en stor dyreplanktonbestand vil overvintre i Barentshavet. Dette gir utsikter til gode næringsforhold for lodde, sild og fiskeyngel.

Redusert sannsynlighet for god rekruttering av sild, torsk og hyse

- Skyldes forverrede klimaforhold. Gode gytebestander av torsk, sild og hyse kan imidlertid motvirke den klimatiske effekten på rekrutteringen. Sildeyngelen i Barentshavet kan være nedbeitet av torsk i løpet av vinteren 1995.

Fare for oppblomstring av skadelige alger i Skagerrak

- Skyldes stor innstrømming av unormalt næringsrikt vann fra sørlige Nordsjøen til Skagerrak som følge av flommen i Nord-Europa i januar og februar.

Fiskeridirektoratets algeovervåker

Fiskeridirektoratet har engasjert tidligere leder av HOV-programmet, Ingrid Martinussen, som koordinator av direktoratets algeberedskap og overvåking. Martinussen er engasjert for perioden 8. mai til 1. september i år. Hun vil da være tilknyttet Kontoret for rettleiding og informasjon, som har det overordnede ansvar som tidligere.

Martinussen vil besørge den kontinuerlige kontakten mellom Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og andre berørte institusjoner, angående algeproblematikken.

Hun har faglig bakgrunn som marin mikrobiolog med doktorgrad i omsetning av næringsalter.

PML

Klima- og havnivåendringer i Barentsregionen

Cand. scient. Jan Tveranger (29) disputerte mandag 27. mars for dr. scient. graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

The last interglacial-glacial cycle in East Greenland and northern Russia

Avhandlingen er basert på sedimentologiske og stratigrafiske studier av løsmasseavsetninger i Scoresby Sund området på østkysten av Grønland og i Pechora området i nord Russland. Arbeidet inngår som et delarbeide i prosjektene PONAM (Polar North Atlantic Margins, Late Cenozoic Evolution) og PECHORA (Paeloenvironment and Climatic History of the Russian Arctic). I tre separate arbeider belyses sammenhengen mellom avsetningsmiljø, klima, havnivåendringer og utviklingen av de store isdekkende på Grønland og i Barents-Kara havet under siste interglasiale-glacial syklus (d.v.s de siste

120.000 år). Resultatene presenterer et tildels nytt bilde av disse isdekkenes utbredelse og dynamikk i to nøkkelområder for klimarekonstruksjon som hittil har vært lite kjent. Avhandlingen er et viktig bidrag til et nytt sett med grensebetingelser for klima- og glasiasjons-modellering i de to områdene.

Personalia

Jan Tveranger er født på Voss. Han ble i 1987 utdannet som Høyskolekandidat i Naturressursfag ved Sogn og Fjordane Distrikthøgskule og fortsatte samme år studiene i geologi ved Universitetet i Bergen der han avla i 1991 cand. scient. eksamen ved Geologisk Institutt. I 1992 ble han opptatt som dr. scient. student ved samme institusjon.

Glade lakser jubilerer

Det nasjonale avlsprogrammet for laks feirer ti-års jubileum i år. Programmet er adskillig mer brunstig enn det kan høres ut som: Resultatene fra det målrettede avlsarbeidet som har vært drevet viser at norsk oppdrettslaks er blitt mer medgjørlig, den vokser raskere enn noen gang før samtidig som fiskens almenne helsetilstand blir stadig bedre.

Men fortsatt er det rom for forbedringer, mener forskere og andre som er engasjert i avlsarbeidet. I fremtiden skal de arvemessige egenskaper laksen besitter utnyttes til å skape en enda mer markeditilpasset laks. Fisken skal dessuten bli mer motstandsdyktig mot de viktigste sykdommene næringa er belastet med i dag.

- Mest overbevisende er resultatene når det gjelder økningen i tilvekst. Der anslås fremgangen etter fem generasjoner med seleksjon til å være mellom femti og seksti prosent. Produksjonstiden for en fem kilos laks er dermed halvert, fra to til ett år, siden 70-tallet.
- Den avlsmessige fremgangen når det gjelder å redusere tidlig kjønnsmodning er også betydelig. Etter fire generasjoner er fremgangen beregnet til tre prosent pr år siden 1982.

Professor Trygve Gjedrem, Akvaforsk (t.v.) og fiskeoppdretter Anders Romsbotn, to sentrale personer under markeringen av ti-års jubileet for det nasjonale avlsprogrammet for laks og Norske Fiskeoppdretteres avlsstasjon på Kyrksæterøra.

Det oppsto søt musikk blant delegatene som nylig møttes til markeringen av 10-års jubileet på Kyrksæterøra. Det skyldtes ikke bare det fine vårværet Hemne kommune i Sør-Trøndelag kunne oppvise for anledningen: Etter turbulente år, som kulminerte i 1992 med akkordforhandlinger og organisasjonsmessige omkalfatringer, fremstår konsernet Norsk Lakseavl A/S (NLA) i dag som et strømlinjeformet og effektivt produksjons- og omsetningsapparat av kvalitetsrogn til en næring som forøvrig også seiler i kraftig medvind.

Resultatet for konsernet Norsk Lakseavl AS ble i fjor det beste noensinne, med et driftsresultat på nær 14 millioner kroner i pluss. Av årsberetningen for 1994 går det fram at selskapets markedsandel for rogn har vært gradvis økende, og i fjor passerte 70 prosent. Oppslutningen og lojaliteten blant norske oppdrettere synes m.a.o. fortsatt å være god.

Rogna produseres ved selskapets to avlsstasjoner, Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon AS (NFA) på Kyrksæterøra og hos Akva Gen AS på Sunndalsøra, i tillegg til åtte tilsluttede stamfiskstasjoner spredt langs kysten.

En viss stimulans

En viss stimulans var det nok også å hente under gjennomgangen av resultatene fra det praktiske avlsarbeidet i de ti årene som er gått, resultater som både samlet og hver for seg bidrar til å styrke og befeste norsk oppdrettsnærings konkurransevne:

Men NLA mener de fortsatt har mye å gå på når det gjelder å fremelske egenskaper hos den norske oppdrettslaksen som kan bidra til å øke produktiviteten og lønnsomheten i næringen.

Stimulert av erfaringer fra det praktiske avlsarbeidet, og en stadig søken etter ny kunnskap fra forskermiljøet hos Akvaforsk, har etterhvert nye, realistiske avlsmål sett dagens lys:

- I 1993 startet utvelgelse av familier med henblikk på å oppnå bedre innfarging på fiskefileten i laks. Det er allerede fastslått at laksens «arvbarhet» når det gjelder kjøttfarge er god, og forventningene til det videre arbeidet med å forløse laksens «genetiske potensiale» er dermed tilsvarende høye. (Tilsetning av fargestoffer utgjør en betydelig merkostnad i føret).

Avlssystemet har dessuten satt seg som et hovedmål å frembringe en friskere – og gladere ! – laks.

- Siden etableringen av Vikan AkvaVet i Nord-Trøndelag i 1989 åpnet for muligheten til å drive praktiske smitteforsøk på fisk, stilles det nå store forventninger til arbeidet med å frembringe en laks som er mer resistent mot de viktigste fiske-sykommene, i første rekke furunkulose og ILA.

Men også på markedssiden er det mye å hente, ble det understreket under oppholdet på Kyrksæterøra: Betydningen av å komme i gang med et målrettet avlsarbeid for å utvikle et mer markeds-tilpasset produkt ble framhevet fra mange hold. I inneværende år skjer den første utvelgelsen med henblikk på å avle fram en laks med bedre fett-nivå og -fordeling. Planen er at dette langsiktige arbeidet skal videreutvikles i et nært samarbeid og dialog med markedet.

Avlsprofessor

«Avlsprofessor» Trygve Gjerdem fra Akvaforsk var en selvskreven hovedperson under markeringen av ti-årsjubileet på Kyrksæterøra. Han minnet i sitt innlegg om at vi fortsatt er i startfasen når det gjelder avlsarbeidet på laks sammenliknet med den tradisjonelle husdyrproduksjonen.

Gjerdem advarte mot den nedskjæringen som finner sted når det gjelder tilføring av forskningsmidler til avlforskningen – prosjektstøtten ble halvert fra 1994 til 1995 – og som på ingen måte står i forhold til næringens inntjening- og utviklingspotensiale.

Trygve Gjerdem påpekte også at forskningsarbeidet på nye arter i oppdrett er i ferd med å hav-

ne i en bakevje som kan bli vanskelig å hente inn igjen, og anmodet våre bevilgende myndigheter om snarest å ta stilling til hvilke arter som bør prioriteres.

Fiskeoppdretter Anders Romsbotn fra Randøy i Hjelmeland kommune i Rogaland var en annen naturlig hedersgjest ved markeringen som fant sted på Kyrksæterøra. Romsbotn var mannen som i 1991 på eget ansvar gikk inn og overtok den store aksjeposten i Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon fra det konkursrammede FOS. Han var også en sentral pådriver for utformingen av dagens organisatoriske og eiermessige sammensetning.

– Det var knapt nok noe vågestykke, sier Romsbotn i dag.

– Det dreide seg tross alt om å berge og bevare vårt kanskje viktigste konkurransemessige fortrinn; arvesølvet og kapitalbasen for norsk oppdrettsnæring. Derfor var valget enkelt, sier han.

Romsbotn underslår imidlertid ikke at oppkjøpet ga grunnlag for negative spekulasjoner i næringen.

– Det ble antydnet at jeg var ute etter å tjene penger, ja. Men Norske Fiskeoppdretteres Forening (NFF) var fortsatt oppegående. I tillegg fikk vi raskt – og uventet – støtte fra både fiskeri- og landbruksmyndigheter. Etter mye arbeid lyktes vi dessuten å overtale forproducentene, og etter hvert banker og forsikringselskaper, til å stille opp. Norsk Lakseavl AS var et faktum.

FG Dag Paulsen

Slik er avlsarbeidet organisert

Avlsarbeidet bygger på avlsforskning og praktisk avlsarbeid på familiebasis som ble startet ved Akvaforsk for mer enn tjue år siden. NFA AS ble stiftet i 1985, samtidig som den organiserte rognomsetningen basert på systematisk familieutvalg tok til.

Norsk Lakseavl AS eier 100 prosent av aksjene i Akva Gen AS og i Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon AS (NFA), og fremstår som konsernet Norsk Lakseavl.

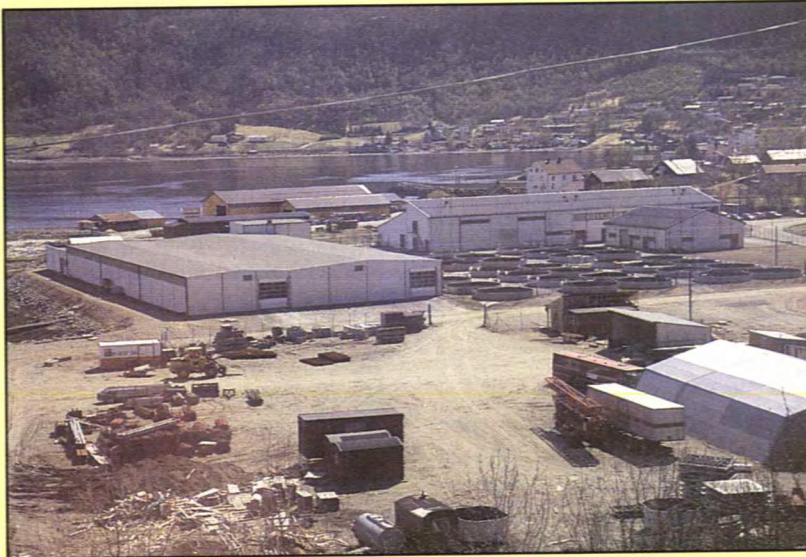
Det praktiske arbeidet skjer i dag i disse to selskapene i to separate og driftsmessig uavhengige anlegg:

NFA AS disponerer land- og sjøanlegg i Hemne kommune (Kyrksæterøra). Akva Gen AS disponerer landanlegg i samarbeid med Akvaforsk på Sunndalsøra og separate sjøanlegg på Kvalvåg og landanlegg på Tingvoll.

Distribusjonen av avlsmaterialet skjer i samarbeid med åtte stamfiskstasjoner fordelt over hele landet. Det er inngått avtaler med tre sikringsstasjoner som har beredskap til å sette i gang rognproduksjon på ett års varsel. Det arbeides for tiden med å inngå avtale med ytterligere to sikringsanlegg.

HISTORISK TILBAKEBLIKK

Norske Fiskeoppdretteres avlsstasjon på Kyrksæterøra har gjennomgått store endringer siden utbyggingen startet i 1995.

1971 Forskningsstasjon for laksefisk (AKVAFORSK AS) samler laks fra over 40 lakseelver i hele Norge. Dette danner grunnlaget for den første årsklassen laks som inngår i avlsarbeidet. Hvert år de påfølgende 3 år samles det inn laks. Man har nå avlsmateriale som dekker hele generasjonsintervallet.

1975 Første rogn som er selektert for tilvekst blir produsert ved AKVAFORSK.

1981 Rogn selektert for tidlig kjønnsmodning produseres ved AKVAFORSK.

1985 Årsmøtene i Norske Fiskeoppdretteres Forning og Fiskeoppdretternes Salgslag A/L vedtar å sette i gang et organisert rognomsetningssystem og å bygge egen avlsstasjon på Kyrksæterøra.

Bygging av Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon AS på Kyrksæterøra starter.

Det inngås avtale med 12 stamfiskstasjoner langs hele kysten. Disse skal fungere som oppformeringsanlegg og skal sammen med avlsstasjonene distribuere rogn til landets settefiskanlegg.

1986 Første parti med rogn fra Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon AS sendes ut på markedet.

1987 Det sendes smolt fra avlsstasjonene til alle stamfiskstasjoner. Alle rognprodusenter i avlssystemet har nå materiale fra avlsstasjonene.

1992 Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon AS går til akkordforhandlinger. Dette som en følge av konkursen i Fiskeoppdretternes Salgslag AL.

Norsk Lakseavl AS etableres. NFF er foreløpig eneaksjonær.

Norsk Lakseavl AS overtar aksjene i Norske Fiskeoppdretteres Avlsstasjon AS

1993 Aksjekapitalen i Norsk Lakseavl AS utvides. Eierne både fra næringsutøvere, myndigheter og bank/forsikring/utstysleverandører.

Norsk Lakseavl AS overtar aksjene i Akva Gen AS.

1994 Rogn selektert for kjøttfarge blir tilgjengelig.

1995 Rogn selektert for motstandsevne mot sykdom.

Fett og fettfordeling innarbeides som avlsegen-skap.

Det organiserte avlsarbeidet feirer 10 års jubileum.

Trålerkongen i Stamsund

(Vestvågøy) – Her ser dere hva dagens reguleringer fører til, sier tråler Kjartan Arctander og slår ut med hånden mot fem trålere ved kai like nedenfor kontorvindue-
ne, samtidig som han slipper Fiskets Gang med følge inn. Trålerne tilhører Lofoten Trålerrederi AS i Stamsund, et rederi Kjartan Arctander har styrt i 32 år. Velkomsten er et lite hjertesukk over for små kvoter for rederiets trålerflåte. Så slår han over og snakker varmt om kystflåten og den enslige mannen i sjarken. Det er noe motstridig over trålerkongen i Stamsund.

Midt i en hektisk periode med overlevering av den nye tråleren «K. Arctander» og etableringen av Lofoten Sentralfryseri blir Fiskets Gang sammen med en håndfull fiskeribyråkrater innvilget en romslig audiens. Når dette leses er allerede «K. Arctander» utprøvd og i gang med å fylle sin del av torskekvoten. Så skal sentralfryseriet komme i orden.

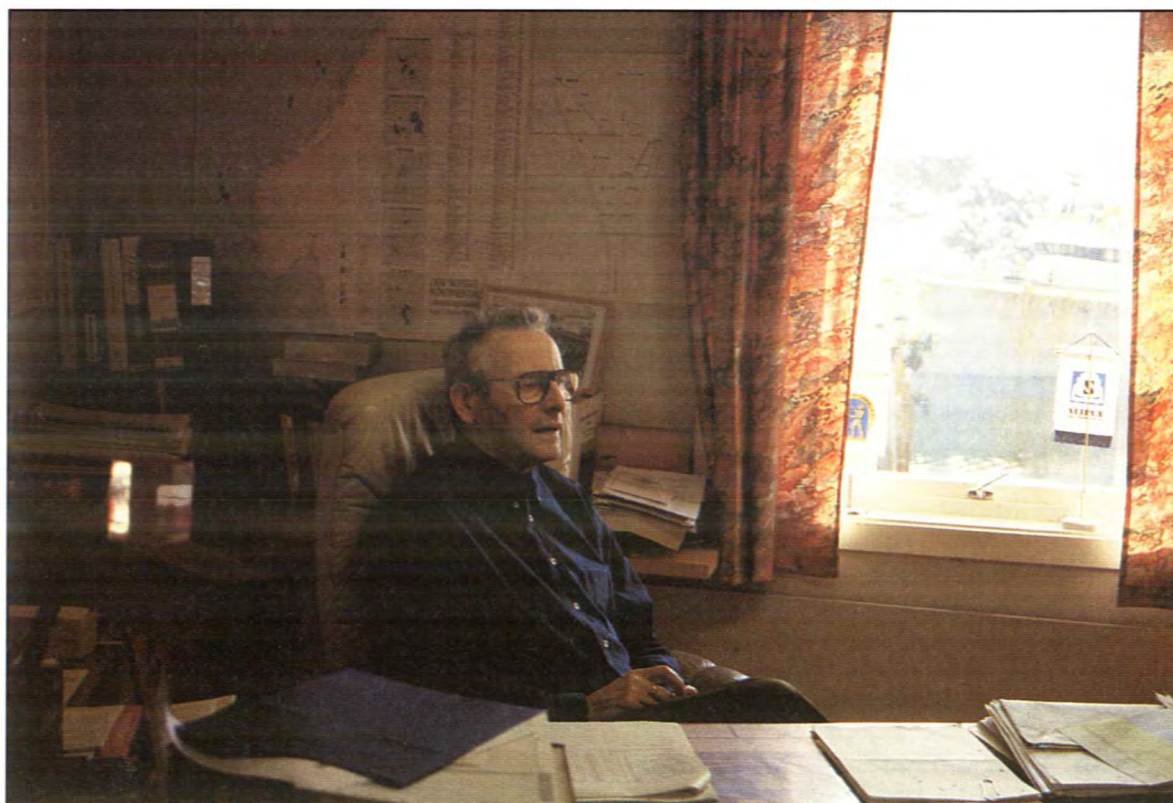
Arctander tok initiativet til det nystartede Lofoten Sentralfryseri AS og etter noen minutter i samtalen (intervjuet) stikker en sekretær hodet inn døra og gir rederen en lapp. Arctander stanser opp og leser.

– Der var det på plass, sier han etter noen minutters pause.

Aksjekapitalen til fryseriet er innbetalt. Det er bare å sette igang. Lofoten Sentralfryseri er sammensatt av 27 aksjonærer fra fire kommuner i Lofoten. Man ventet et bikkjeslagsmål om plasseringen av fryseriet, men Arctander marte til ro og at man gikk skrittvis fram; først etablering deretter plassering. Aksjene er plassert på forretningsmenn i Lofoten og alle ble til slutt enige om legge fryseriet til Storeidøya.

Kjartan Arctander er trålerreder, fiskekjøper og væreier. Han kjøpte nylig det ene av to fiskemottak på Steine, fiskeværet som en gang tilhørte den mektige fruen til Austrått og beliggende like vest for trålerbasen Stamsund, Men det er som trålerreder Arctander har gjort seg bemerket og bygget opp det største trålerrederiet i Norge med ni trålere i flåten, sju på havet og to i opplag.

– Jeg kom til Stamsund ved årsskiftet 1962/63 og rederiet ble formelt registrert i mai 1963. I de 32 årene siden starten har vi bygget opp selska-

Kjartan Arctander, trålerkongen i Stamsund, har bygget opp Norges største trålerrederi. Fra kontorvinduene ser han de ni trålerne komme inn med fisk og gå ut igjen. Samtidig er han en ivrig talsmann for kystfiske og enmanns-sjarken.

Fire av trålerflåten i Lofoten Trålerrederi AS ved havn i Stamsund etter at de er ferdige med torskekvotene sine, midt i april.

pet bit for bit og er i dag selvhjulpne med det meste. Det er bygget nye kaier, vi har egen isfabrikk og serviceverksted. Vi tar all opprusting og service på egne anlegg. Det er kun store operasjoner som blir satt bort til andre.

Ønsker lærlinger velkommen

Det penser oss inn på selve driften av rederiet, hvordan det gjøres og hvordan rekrutterer en trålerleder mannskap til båtene sine?

– Rederiet er bygget opp langsomt med en stor grad av selvforsyning og vi rekrutterer nesten utlukkende i lokalmiljøet. Det vil i praksis si i Vestvågøy kommune. F. eks har vi tre mann med skippereksamen hyret til den nye tråleren. Vi har gode erfaringer med å rekruttere folk fra Fiskerfagskolen på Ballstad og jeg er svært positiv dersom vi kan få en lærlingeordning på båtsida. Vi ønsker derfor en fast lærlingeordning velkommen, sier Arctander.

Tappingen av Stamsund

Stamsund var det største og viktigste fiskeværet på Vestvågøy, men så kom kommunesammen slåing, flyplass på Leknes og Melbu Fiskeindustri og Pål Krüger. Stamsund er blitt tappet for arbeidsplasser og har i dag bare et fiskemottak med filètproduksjon, Lofoten Trålerrederi AS, et hotell og hurtigrutekaia igjen. Kjartan Arctander har sittet og sett med skepsis på utviklingen.

– Tilbakegangen for Stamsund startet med oppbyggingen av Leknes som kommunesenter og anleggelsen av flyplassen. I 1963 var det et dusin fiskekjøpere og god infrastruktur i Stamsund. J.M. Johansen var det store firmaet på Vestvågøy, men fikk etter hvert store problemer og kollapset da Arne W. Johansen døde. Han og jeg hadde daglig kontakt og et utmerket samarbeid gjennom mange år. Da selskapet fikk problemer tok jeg initiativet til å reise ny aksjekapital på 10 millioner kroner og på den måten prøve å berge selskapet. Den norske Creditbank var hovedkreditor og vi forhandlet med banken om prisen på bedriften. Prisen var for høy, men Melbu Fiskeindustri var villige til betale bankens pris. Etter det startet raseringen av Stamsund som fiskevær. Nå er det kun filètfabrikken igjen pluss de tomme bygningene etter J. M. Johansen. Selskapet ble solgt ut i biter og nå er det nesten ingen ting igjen.

Kystens talsmann

Grunnlaget for rederiet ligger langt til havs, men man blir preget av å leve et liv på kysten. Arctander er intet unntak. Han veksler mellom å beklage seg over de små trålerkvotene og å tale varmt for de som henter sitt utkomme nærmere land.

– Når jeg reiser langs kysten og ser alle småbåtene som driver kystfiske blir jeg full av beundring. Vi ville blitt et utrolig fattig samfunn dersom vi skulle kvitte oss med kystflåten. Jeg mener at de minste båtene burde fått fiske fritt – på bekostning av de største. Det er ikke de små båtene med en

mann ombord som fisker havet tomt. Det er de ikke i stand til. Det samme gjelder mye av de lanserte verneplanene som kan komme til å sette begrensninger på kystflåtens fiske. De må få drive fiske i disse områdene slik de alltid har gjort. Kystfolket er de beste forvalterne av kysten, mener trålerrederen.

Striden i Fiskarlaget

I hele vinter har striden rast i Norges Fiskarlag, og Fiskebåtredernes Forbund satte sine medlemskontingenter inn på sperret konto. Norges største trålerredere har også sin bestemte mening om den konflikten.

– Fiskebåtrederne må slutte med sabelraslingen, ta konsekvensene av striden og heller melde seg ut og danne sin egen organisasjon. Men selv om denne striden legger seg er ikke problemene borte. Norges Fiskarlag med basis i kystfiskerne bør gå i seg selv og rydde opp.

Smutthullet, bekvemmelighetsflagg og ny struktur i fiskerinæringen

Trålerneeringen er kanskje ikke de som har skreket høyest om det uregulerte fisket i Smutthullet.

– Vi skulle fått til en avtale med islendingene om Smutthullet med en gang fisket startet. Da kunne mye vært spart, men Smutthullet blir bare småtteri sammenlignet med hva som kan skje (og skjer) i Smutthavet, sier Arctander som smiler lurt på spørsmål om han kunne tenke seg å kjøpe seg noen utrangerte trålere og bekle dem med eksotiske flagg.

– Vi har faktisk fått tilbud om å kjøpe oss inn i tre trålere fra bekvemmelighetsland, men vi takket nei, ler han.

En tendens i dag er å samle mest mulig innen fiskerinæringen på færrest mulige hender. Til og med fiskeriministeren har uttalt at han ønsker store sterke konstellasjoner som driver helhetlig med båt, foredling og salg. Arctander er ikke enig. Han minner om væreierens tid.

– Det må være et likeverdig forhold mellom fisker og industri. Jeg ønsker meg ikke tilbake til den tid da væreierne styrte langt til havs. Dersom en strukturendring skal skje med støtte fra SND (Statens Nærings- og Distriktsfond) der store konstellasjoner sitter med både flåte og industri er jeg redd at fiskerne blir de nye husmennene i Norge, sier Kjartan Arctander.

FG Olav Lekve

Leverandør
av is til
fiskeflåten

**EGERSUND
ISFABRIKK**

Aksjeselskap

Postboks 100, 4371 Egersund
Tlf. 946 72 464, fax 51 49 20 85
Døgnservice

MESSER/KONFERANSER

Fiskerimesse i St. Petersburg

En av verdens største fiskerimesser – «Inrybprom» – blir arrangert i St. Petersburg fra 15.–20. august i år med spesiell vekt på moderne måter å nytte seg av ressurser i vann. Messen blir arrangert hvert 5. år og ble første gang arrangert i 1968. Messen i St. Petersburg er tradisjonelt et messe hvor alle deler av fiskerinæringen møtes.

Det hele foregår på det store messeområdet «Lenexpo» i St. Petersburg og blir besøkt av de største russiske og internasjonale fiskeribedrifter og -organisasjoner. Et sentralt emne på årets messe blir utstillinger av moderne forskning og nye tekniker. Det blir også lagt vekt på St. Petersburgs betydning som fiskerihavn, og det vil bli en markering av 300 års jubileet for den russiske fiskeflåten.

OL

«K. Arctander» er overlevert

Det nyeste tilskuddet til landets største trålerrederi ble overlevert i slutten av forrige måned. «K. Arctander» er bygget ved Slipen Mek. Verksted A/S i Sandnessjøen og erstatter forliste Lofotrål III. I disse dager er den i full virksomhet på feltet.

som tradisjonell shelterdekker med to gjennomgående dekk, maskinrom akterut, dekkshus, innredning og rorhus forut. Stabtank ligger på bakdekket under fronten til rorhuset. Skipet er bygget med tverrskipskant og isspant i forskipet. Hoveddekk og tråldekket er uten spring.

Videre er alle lugarer, samt messe og dagrom plassert på overbygningsdekket. Lugarkapasiteten er 6 enkeltlugarer med toalett og dusj og 6 to-mannslugarer.

Wichmann

Hovedmotoren er en 3.200 hk Wichmann. De to hjelpemotorene på 620 hk kommer fra Cummins Marine. Propeller er igjen fra Wichmann på Rubbestadneset av typen PR82/41 i dyse. Tonnasjen er under grensen på 1.200 brutto register tonn.

«K. Arctander» har torskekonsesjon og er utstyrt deretter. Altså for fiske, bearbeiding og innfrysing av hvitfisk. Den vel 53 meter lange hekktråleren er imidlertid også rustet for rekefiske – med rekefabrikk og reketrålutstyr. I den forbindelse er skroget bygget for å oppfylle kravene til isklasse B.

Syv trålere

Stamsund-rederiet, Lofoten Trålerrederi, har nå til sammen syv trålere i drift. Denne nye er bygget

FG Per-Marius Larsen

- Worldwatch Institute er et frittstående forskningsinstitutt for kunnskapsformidling.
- *State of the World 1995* utgis på 27 språk, deriblant alle verdensspråkene.

State of the World

"Antakelig kommer det ikke til å bli i elendigheten i fattige Somalia eller Haiti, men den blomstrende økonomien i Kina, at vi kommer til å få oppleve den uunnværlige kollisjonen mellom økende menneskelige behov for mat og begrensningene til noen av Jordens mest grunnleggende naturlige systemer." Årets utgave av verdens mest autoritative og leste miljø- og ressursrapport, *State of the World, Jordens tilstand 1995* fraviker i ett kapittel bokens normalt globale utsyn. Utviklingen i Kina, med en årlig velstandsøkning på utrolige 10-12% for en raskt voksende befolkning som i

dag teller 1,2 milliarder mennesker, har skyggesider som krever internasjonal oppmerksomhet. Konsekvenser i form av bl. a. et økt forbruk av korn kommer til å påvirke verdens matvaremarked og få

innvirkning for hvert eneste land på kloden. Rapporten gir også innsikt på felt som; **Klimautviklingen** og utviklingen innen verdens matvareproduksjon; Beskytt hav-

fiskeriene og sysselsettingen; Erstatning for fossilt brensel; Mennesker på flukt; og Budsjettering for nedrustning. *State of the World* har blitt en uunnværlig referanse for alle som vil ha innsyn i og være oppdatert på de globale utviklingstendensene. Dens utbredelse og status skyldes delvis den lett tilgjengelige, tverrfaglige og oppdaterte

behandlingen av *de trendene som former vår framtid*. Bruk boken til selvstudium, undervisning, utredningsreferanse, strategisk arbeid og kurs-/seminarunderlag. Eller gi den som miljøprofilerende gave.

State of the World

Jordens tilstand

Lester R. Brown

Derek Denniston
Christopher Flavin
Hilary French
Hal Kane
Nicholas Lenssen
Michael Renner
David Malin Roodman
Megan Ryan
Aaron Sachs
Linda Starke
Peter Weber
John E Young

Verdens mest leste miljørapport fra Worldwatch Institute

Års utgave

Jordens tilstand 1995

Abonnement:

Abonnenter mottar *State of the World* umiddelbart etter hvert års lansering. Det gis 5% minsterabatt uansett antall (15% ved 20 eller flere).

- Norsk utgave, kr. 220,-. pr. stk..
- Engelsk utgave, kr. 180,-. pr. stk..
- **Fritt tilsendt.** Innbetalings-giro følger effektivt ordre.
- 10% rabatt ved bestilling av 20 stk. eller flere.

For 1995:

Norsk utgave. Antall: _____ stk..

Engelsk utgave. Antall: _____ stk..

Abonnement (f.o.m. 1996):

Norsk utgave: Antall: _____ stk..

Engelsk utgave: Antall: _____ stk..

BESTILLINGSESSELDEL

State of the World, Jordens tilstand 1995

Sendes til Worldwatch Institute Norden.
Pb. 588, 3101 Tønsberg eller Fax 33 310566

NAVN: _____

KONTAKTPERSON: _____

ADRESSE: _____

POSTNR.: _____ POSTSTED: _____

DATO: _____ SIGNATUR: _____

Ammoniakk og den Atlantiske laksens vannkvalitetsbehov

Cand. scient. Mai Britt Knoph (32) disputerte fredag 31. mars for dr. scient. graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

Toxicity of ammonia to Atlantic Salmon (Salmo salar L.)

Ammoniakk er det viktigste nitrogenholdige ekskresjonsproduktet hos Atlantisk laks som hos de fleste benfisk. Ammoniakk er imidlertid giftig og derfor et mulig problem ved utilstrekkelig vannutskifting under oppdrett og transport av fisk. Knophs avhandling tar for seg hvilke konsentrasjoner av ammoniakk som er giftige for Atlantisk laks i ferskvann og sjøvann. Både dødelighet og effekter av ammoniakk på fiskens vann- og saltbalanse, hermatologiske parametre og nivå av ammoniakk, urea, glukose og stresshormonet kortisol i blodplasma er undersøkt. Hun bidrar

derved med viktig informasjon vedrørende den Atlantiske laksens vannkvalitetsbehov, til nytte både for oppdrettsnæringen og offentlig forvaltning.

Personalialia

Mai Britt Knoph er født i Oslo og ble i 1984 utdannet cand. mag. i biologi ved Universitetet i Oslo. I 1988 avla hun cand. scient. eksamen ved Institutt for fiskeribiologi, Universitetet i Bergen. Hun har siden arbeidet med forskning vedrørende giftighet av ammoniakk hos Atlantisk laks ved Norges Veterinærhøgskole, Institutt for akvakultur og fiskesykdommer (fra 01.01.93: Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi), finansiert av midler fra Norges Fiskeriforskningsråd (NFFR) og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd (NTNF).

Forslag om utvidete rekrutteringskvoter

Storingsrepresentantene Peter Angelsen, Johanne Gaup, Tor Nymo og Morten Lund, alle Senterpartiet, vil gjøre det lettere for ungdom å drive fiske. I et forslag til Stortinget ønsker de å utvide ordningen med rekrutteringskvoter. I følge forslaget vil ungdom, inntil utgangen av det året de fyller 16 år, kunne drive fritt fiske på kvoteregulerte bestander under visse forutsetninger og innen en viss tidsramme. I tillegg ønsker representantene å utvide ordningen med rekrutteringskvoter ved å la ungdom under 20 år drive fiske i inntil et halvt år av gangen.

Forslagstillerne mener det er viktig å sette i verk tiltak for å hindre forgubbing i fiskeryrket

og fraflytting fra fiskeriavhengige områder. Det er satt opp fire ulike kriterier for å la ungdom slippe til og lære seg å drive profesjonelt fiske.

Fisket skal skje med håndsnøre. Fisket kan skje fra første virkedag etter påske og til 1. oktober. Deltakerne må selv fiske og levere fisken og omsetning og registrering skal skje gjennom godkjent salgslag.

Det er foreslått at ordningen skal unntas fra merkeregistrering av fartøyer og krav til aktivitet, slik kriteriene er for å stå i de ordinære fiskermanntallene.

OL

Ny doktorgrad:

Fisk og forurensning

Cand.scient. Astrid-Mette Husøy (38) disputerte 2. juni 1995 for dr.scient. graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

Cytochrome P450 system in fish: Immunochemical approaches to studies of cellular localization and induction by xenobiotics

Miljøgifter som slippes ut i hav og fjordmiljø kan være både direkte og indirekte skadelige for organismer i havet. Cytokrom P450 er et enzymesystem som er involvert omsetning både av organismens egne forbindelser (hormoner og fettsyrer), og fremmedstoffer (medikamenter og miljøgifter). Husøy har utviklet monoklonale og polyklonale antistoffer som gjenkjenner P450 enzymet hos fisk. Dette enzymet øker hos fisk som har vært eksponert for organiske miljøgifter. Ved hjelp av immunhistokjemiske metoder har Husøy studert hvor dette enzymet finnes i spesielle celletyper i lever, nyre, milt, gjeller og gonader hos torsk. I et feltstudie har hun undersøkt fisk som ble eksponert for miljøgifter i Sørfjorden, i Hardanger. Forsøket viser at miljøgiftene i Sørfjorden førte til en økning av P450 i flere vev både hos torsk og skrubbe, spesielt fra de mest forurensete stasjonene.

Studiene viser at antistoffene som er produsert gjenkjenner CYPIA i en lang rekke fiskearter og kan være et nyttig verktøy i toksikologiske studier og forurensningsovervåkning. Resultatene viser også at immunhistokjemiske analyser kan gi ny innsikt og informasjon om hvilke organ og celler som er involvert i toksiske responser. Arbeidet er utført ved Laboratorium for marin molekylærbiologi. Universitetet i Bergen, under veiledning av førsteamanuensis Anders Goksøyr og med støtte fra Norges forskningsråd og Statoil.

Personalia

Astrid-Mette Husøy er født i Bergen. Hun tok cand.scient eksamen ved Farmakologisk og toksikologisk institutt ved Universitetet i Bergen i 1986. Hun ble i 1989 tatt opp som dr.scient. student ved Universitetet i Bergen med tilknytning til Institutt for biokjemi og molekylærbiologi og Laboratorium for marin molekylærbiologi. Hun har vært tilknyttet prosjekter finansiert av NTNf og NFFR, og har hatt Kvinnelig miljøvernforsker stipend fra Norges forskningsråd.

FRIONOR – overskudd på 8,4 millioner i 1. kvartal

Lysaker, mai 1995 – Frionor-konsernet hadde i 1. kvartal 1995 et overskudd før skatt på 8,4 mill. kroner.

– Det urolige valutamarkedet har trukket ned resultatet i 1. kvartal. Frionor har hele 94% av sin omsetning på markeder utenfor Norge, og det voldsomme fallet i kursene på amerikanske dollar, italienske lire, britiske pund og svenske kroner har påvirket resultatet med mer enn 4 millioner kroner, sier administrerende direktør Svein G. Nybø, Frionor A/S, i en kommentar til kvartalsregnskapet.

Resultatet er også påvirket av vel 1 million kroner i ekstra tollbelastning på vår eksport til de nye EU-landene Sverige, Finland og

Østerrike. Mens det tidligere var tollfrihet for eksport av frossenfisk til disse markedene, blir produktene nå belastet med EØS-toll opp til 11,6%. Hvis ikke Norge og EU raskt kommer til enighet om tollfrie kvoter, vil denne belastningen øke etterhvert som EØS-tollen får full effekt, sier Nybø.

Frionor har salg og produksjon på tre kontinenter – Europa, Nord- og Mellom-Amerika og Asia/Australia, og omsetter årlig frossenfisk og annen sjømat for nesten 2 milliarder norske kroner. Konsernet har salgsselskaper i Norge, Sverige, Storbritannia, Tyskland, Sveits, Frankrike, USA, Australia og Singapore og eier to videreforedlingsanlegg i Norge, et i USA og et i Thailand.

Avfallsbehandling og miljø

BJUGN INDUSTRIER A/S

7160 Bjugn.
Tlf: 72 52 85 40 – Fax: 72 52 80 58

FURUFLATEN INDUSTRIER A/S

Postboks 16 – 9062 Furufalten
Tlf: 77 71 26 20 – Fax: 77 71 26 02

Avl- og stamfiskstasjoner

AKVA GEN A/S

Postboks 217 – 6601 Sundalsøra
Tlf: 71 69 26 33 – Fax: 71 69 02 92

Bank og forsikring

CHRISTIANIA BANK OG KREDITKASSE

Forretningsområde Fiskeri
Postboks 124 – 6001 Ålesund
Tlf: 70 12 47 76 – Fax: 70 12 00 63

DEN NORSKE BANK

Fiskeriseksjonen
Lars Hillegate 30 – 5020 Bergen
Tlf: 55 21 10 00 – 55 21 18 92 – Fax: 55 21 16 40

STATENS FISKARBANK

Hovedkontor:
Postboks 4100 Dreggen
5023 Bergen
Tlf: 55 31 18 70 – Fax: 55 32 16 18
Avd. Ålesund:
Postboks 618 – 6100 Ålesund
Tlf: 70 12 44 91 – Fax: 70 12 42 73
Avd. Bodø:
Postboks 63 – 8001 Bodø
Tlf: 75 52 83 06 – Fax: 75 52 61 99
Avd. Tromsø:
Postboks 423 – 9001 Tromsø
Tlf: 77 68 15 87 – Fax: 77 65 70 85

Data

MARITECH SYSTEMS A/S

6533 Kårvåg
Tlf: 71 51 23 00 – Fax: 71 51 24 43
Kristiansund: Tlf: 71 58 43 00
Harstad: Tlf: 77 06 21 61
Bodø: Tlf: 75 52 59 50
Tromsø: Tlf: 77 67 26 30

Dieselmotorer

CUMMINS DIESEL A/S

Boks 6288 Etterstad – 0603 Oslo
Tlf: 22 32 61 10 – Fax: 22 32 61 70

Elektro – mekanisk

BRØDRENE LARSEN A/S

Damsgårdsgt. 131 – 5031 Laksevåg
Tlf: 55 34 40 80 – Fax: 55 34 40 28

Emballasje og fiskekasser

BRØDR. SUNDE A/S

Postboks 8115 – Spjekavik
6022 Ålesund
Tlf: 70 14 29 00 – Fax: 70 14 34 10

PETERSON RANHEIM A/S

7053 Ranheim
Tlf: 73 57 15 11 – Fax: 73 57 41 92

Fiskeforedling og eksport

HALLVARD LERØY A/S

Bontelabo 2 – 5003 Bergen
Tlf: 55 21 36 50 – Fax: 55 21 36 32

MOWI A/S

Bontelabo 2 – 5003 Bergen
Tlf: 55 31 86 50 – Fax: 55 31 84 88

NORWAY ROYAL SALMON A/S

Postboks 2608 – 7001 Trondheim
Tlf: 73 92 99 40 – Fax: 73 53 21 01

Fiskehelse

AL. PHARMA

AQUATIC ANIMAL HEALTH DIVISION
Apothekernes Laboratorium
Biomed
Biovet Pharma
Apothekernes Laboratorium AS
Harbitzalleen 3 – 0212 Oslo
Tlf: 22 52 90 00 – Fax: 22 52 90 80

VESO VAKSINER

Postboks 8109 Dep. – 0032 Oslo
Ordretlf: 22 96 46 08 – Fax: 22 46 48 50

Fiskeutstyr

NOTHUSET A/S

Havnegaten 11
Pb. 216 – 8801 Sandnessjøen
Tlf: 75 04 06 16 – Fax: 75 04 10 49

Fôr

NORSILMEL

Kjerreidviken 16
Pb. 3523 – 5033 Fyllingsdalen
Tlf: 55 50 13 00 – Fax: 55 50 13 98/99

STORMØLLEN

Postboks 44 – 5270 Vaksdal
Tlf: 56 59 47 00 – Fax: 56 59 49 99
Regionskontor Trondheim:
Tlf: 73 52 82 00 – Fax: 73 51 17 06

Foredlingsutstyr

BAADER

Postboks 143 – 1360 Nesbru
Tlf: 66 84 59 50 – Fax: 66 84 79 81

BRAMASKIN A/S

Postboks 143 – 1360 Nesbru
Tlf: 66 84 59 50 – Fax: 66 84 79 81

FI – MA TRADING A/S

6523 Frei
Tlf: 71 52 34 62 – Fax: 71 52 35 55

MULTIVAC A/S

Tomtegt. 19 – 3015 Drammen
Tlf: 32 89 39 10 – Fax: 32 89 39 15

Fôringssystemer

AKVA A/S

Postboks 271 – 4341 Bryne
Tlf: 51 48 52 00 – Fax: 51 48 54 01

Forskning

FISKERIFORSKNING

Postboks 2511 – 9002 Tromsø
Tlf: 77 62 90 00 – Fax: 77 62 91 00

Ismaskiner

ICE-TECH SYSTEMS A/S

Postboks 12 – Bekkelaget
0137 Oslo
Tlf: 22 67 08 70 – Fax: 22 68 08 36

Konsulenter

ADMINISTRASJON OG LEDELSE I

FISKERINÆRINGEN A.S. (ALF)
Keiser Wilhelmsgt. 32 – 6003 Ålesund
Tlf: 70 13 03 30 – Fax: 70 13 03 40

AKVAPLAN-NIVA A/S

Postboks 735 – 9001 Tromsø
Tlf: 77 68 52 80 – Fax: 77 68 05 09

NARVIKTELEFONENE:

Bedriftstelefonen: 800 33 340
Europatelefonen: 800 33 340
Etablertelefonen: 800 33 840
drives av VINN Tlf: 76 92 22 22

Kulde og varme

KOLBERG, CASPARY MASKIN A/S

Postboks 6393 Etterstad
0604 Oslo
Tlf: 22 67 30 23 – Fax: 22 68 92 41

Merder og nøter

BØMLO CONSTRUCTION SERVICES A/S

Postboks 44 – 5440 Mosterhavn
Tlf: 53 42 63 02 – Fax: 53 42 65 08

NOTHUSET A/S

Havnegaten 11
Pb. 216 – 8801 Sandnessjøen
Tlf: 75 04 06 16 – Fax: 75 04 10 49

PROCEAN

Skuteviksboder 1–2 – 5035 Bergen
Tlf: 55 32 70 10 – Fax: 55 32 70 22

Skipsverft og rep.verksted

WÄRTSILÄ PROPULSION

5420 Rubbestadneset
Tlf: 53 42 35 00 – Fax: 53 42 35 05

AAS MEK. VERSTED A/S

6390 Vestnes
Tlf: 71 18 94 00 – Fax: 71 18 09 08

Tanker og kar

BIA MILJØ A/S

5328 Herdla
Tlf: 56 14 68 40 – Fax: 56 14 68 68

STRANDVIK PLAST A/S

5673 Strandvik
Tlf: 56 58 48 54 – Fax: 56 58 48 99

Utstyrsle. oppdrett og fiskeri

REFA A/S FISKEREDSKAP

Postboks 8 – 9301 Finnsnes
Tlf: 77 84 00 11 – Fax: 77 84 19 90

Vannbehandling

N-O. KROG ANDVIK A/S

Storgt. 32 – 3251 Larvik
Tlf: 33 18 57 10 – Fax: 33 18 51 99

Vekt/veiesystemer

BERKEL SCANVEKT A/S

Postboks 4401 Torshov
0402 Oslo
Tlf: 22 38 18 85 – Fax: 22 37 47 16

MARITECH SYSTEMS A/S

6533 Kårvåg.
Tlf: 71 51 23 00 – Fax: 71 51 24 43
Kristiansund: Tlf: 71 58 43 00
Harstad: Tlf: 77 06 21 61
Bodø: Tlf: 75 52 59 50
Tromsø: Tlf: 77 67 26 30

Verneutstyr

CENTER-PLAST A/S

8056 Saltstraumen
Tlf: 75 58 70 10 – Fax: 75 58 70 00

Hysemarkering – fagkonferanse

Samarbeidsnemnda for fiskeriene i Vesterålen markerer hvert år et viktig fiskeslag som årets satsingsfisk i Vesterålen. I 1993 var det sild, i fjor var det sei og i år er søkelyset satt på hysa. Hovedmarkeringen er lagt til Andenes 30. juni til 1. juli i forbindelse med den årlige havfiskefestivalen på stedet. I tillegg til en egen hysekonferanse foregår en rekke aktiviteter hvor hysa synliggjøres:

- Salg av hyseretter til turister/havfiskedeltakere og lokalfolkning
 - Utdeling av oppskrifter og hyseinformasjon
 - Oppskriftskonkurranse med premiering av beste hyseoppskrift
 - Tegnekonkurranse og opptog for barn
 - Premiering av største hyse under havfiskekonkurransen
 - Sjømatgalla på lørdag med hyse i en rekke utsøkte anretninger. I tillegg presenteres isgalt og rognkall som spesialiteter
- Regien har Kokkenes Mesterlaug for Lofoten og Vesterålen og Per Martin Bjørnung er konferansier.

Konferansen vil bl.a. ta for seg hysemarkedet, aktuelle hyseprodukter/produksjonsformer og status for hysebestanden, hvor bl.a. nylig tilsatt

ass. fiskeridirektør Peter Gullestad forsknings-sjef Jens Erik Eliassen, fiskeriforskning og adm.dir. Per Svensson i Nordic Group kommer.

Fortiden er som kjent markedet for hyse svært vanskelig med dårlig priser og leveringsproblemer. Det foregår imidlertid interessant forskning og prosjektutvikling på hyse i Norge, og det ligger ei stor utfordring i å bearbeide eksisterende og nye markeder.

For å skaffe seg mer informasjon om hysa kan Andenes besøkes i sommer i ei markering som retter seg mot næringen både på sjø og landsiden, opplæringsmiljø og fiskeriforvaltningen. Som en del av programmet er det lagt inn en guidet busstur med div. opplevelsestilbud på fredag og kvalsafari på lørdag ettermiddag.

Markeringen gjennomføres i samarbeid med Vesterålen regionsråd v/Samarbeidsnemnda for fiskeriene i Vesterålen og lokale aktører som Andøy reiseliv, Andøy havfiskeklubb, Andøy kommune og kommunens fiskerinæring.

Fiskeridepartementet, Norges råfiskelag og Andøy kommune har støttet prosjektet økonomisk.

Motto for markeringen er «Vær ikkje pyse, spis meir hyse!»

Ny doktorgrad:

Genetiske analyser av torsk

Cand. Scient. Geir Dahle (38) disputerte 19. mai. for den filosofiske doktorgraden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

Genetic structure of the North-East Atlantic cod (Gadus morhua L.), an appraisal of different molecular techniques.

Avhandlingen omhandler forskjellige teknikker for populasjonsgenetiske analyser av torsk. Både forvaltning og biologer trenger bedre verktøy for å kunne skille mellom fisk til forskjellig formål. Det kan for eksempel være for å identifisere grupper/stammer for å få til en bedre forvaltning, for å identifisere spesielle arter i forbindelse med ulovlig fiske eller overfiske, eller for å kunne skjelne mellom oppdrettet og vill fisk. I avhandlingen ser Dahle på mulighetene for å bruke såkalt molekylærgenetiske metoder for å identifisere såvel enkeltfisk som grupper av fisk. Identifisering ved hjelp av molekylærgenetiske metoder har et stort potensiale både når det

gjelder arter og problemer, ikke minst innen det marine miljø.

Oppdeling av marine arter i grupper/stammer er fortsatt et kontroversielt spørsmål. Dataene i Dahles avhandling viser imidlertid en klar differensiering mellom såkalt lokal kysttorsk og skrei, som tilbringer det meste av livet i Barentshavet. Bruk av forskjellige molekylærgenetiske metoder synes bare å bekrefte denne teorien, og gir også indikasjon på en enkelte jordsystemer har egne mer eller mindre isolerte torskestammer.

Personalia

Geir Dahle er født i Hyllestad 16. april 1957. Han tok sin embetseksamen våren 1985, og ble samme år midlertidig ansatt ved Havforskningsinstituttet i Bergen. Han er i dag ansatt som forsker ved Havforskningsinstituttet, Senter for havbruk.

Lån og løyve

 NR. 5
1995

Trål

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte konsesjonstype og hvilke fiskearter den omfatter.

<i>Reder</i>	<i>Fartøy/reg.nr.</i>	<i>Konsesjonstype</i>
A/S Grønlandstrål c/o Fiskerikompetanse Ålesund	Persfjord M-90-A	Torsketrållatelse
Strandby Havfiske AS v/Kjell Mikalsen Steinfjord Skaland	Strandby T-137-BG	Reketrållatelse
Strandby Havfiske AS v/Kjell Mikalsen Steinfjord Skaland	Strandby T-137-BG	Nordsjøtrållatelse
Geir Pedersen Henningsvær	Orkan N-294-V	Reketrållatelse
Geir Pedersen Henningsvær	Orkan N-294-V	Loddestrållatelse
Nontind AS v/Roy-Willy Hansen Senjahopen	Nontind T-28-BG	Reketrållatelse
Nontind AS v/Roy-Willy Hansen Senjahopen	Nontind T-28-BG	Loddestrållatelse
Partrederiet Nordtun ANS v/Bjarte Arve Nordtun Bremnes	Mostein H-170-B	Loddestrållatelse
Partrederiet Nordtun ANS v/Bjarte Arve Nordtun Bremnes	Mostein H-170-B	Nordsjøtrållatelse
Kvitskjær A/S v/Dag Hansen Tonnes	Kvitskjær N-3-L	Loddestrållatelse
Kvitskjær A/S v/Dag Hansen Tonnes	Kvitskjær N-3-L	Nordsjøtrållatelse
Nautsholm AS Vedavågen	Naustholm R-112-K	Avgrenset Nordsjøtrållatelse
AS Havfisk Melbu	Vesttind N-30-B	Torsketrållatelse
Brumark Havfiske AS Fjortoft	Brodd M-80-H	Mordsjøtrållatelse
AS Havfisk Melbu	Vesttind N-30-B	Reketrållatelse
PR Vikingbank Sigurd Jarl Vestberg ANS Flekkerøy	Lagun VA-76-K	Loddestrållatelse
PR Vikingbank Sigurd Jarl Vestberg ANS Flekkerøy	Lagun VA-76-K	Nordsjøtrållatelse
Avslag		
Fredrik Martinsen Gressvik	Villand Ø-28-F	Ubegrenset trållatelse

Lån og løyve

Oppdrettskonsesjoner

Det opplyses nendenfor hvem som har fått nevnte løyve, lokalisering av anlegg, størrelse på produksjonsvolum samt registreringsnummer.

Oppdrett av matfisk av laks og ørret.

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum	Reg.nr.
Statens Forskningsstasjoner Tjøtta Forskningst. Tjøtta	Alstahaug kommune	5.000 m ³	N/ah 10
Tomma Laks A/S v/Kjell Dahl Husby	Nesna kommune	12.000 m ³	N/na 1
Larsen Seafood A/S v/Gunnar Larsen Nord-Svolvær	Lurøy kommune	12.000 m ³	N/I 5

Oppdrett av laks/ørret.

Hjelmsøylaks A/S v/Steinar Furu Herøy	Herøy kommune	12.000 m ³	N/hr 12
---	---------------	-----------------------	---------

Oppdrett av matfisk av laks, ørret og røye.

Nord-Senja Fiskeindustri A/S v/Audun Sivertsen Botnhamn	Lenvik kommune	12.000 m ³	T/lk 3
---	----------------	-----------------------	--------

Tillatelse til stamfiskoppdrett av laks.

Nordland Fylkeslag av NFF Bodø	Sørfold kommune	12.000 m ³	N/sf 4
--------------------------------------	-----------------	-----------------------	--------

Tillatelse til matfisk- og stamfiskoppdrett av laks/ørret.

A/S Mowi Avd. Bolga Bolga	Meløy og Rødøy kommune	72.000 m ³	N/me 8, N/me 10, N/me 28, N/me 39, N/r 1, N/r 30,
---------------------------------	------------------------	-----------------------	--

Tillatelse til klekking av rogn og produksjon av settefisk av laks.

Bunes Fisk A/S Hopen Tverlandet	Bodø kommune		N/b 5
---------------------------------------	--------------	--	-------

Tillatelser innen fiskeoppdrett i desember måned gitt av Fiskerisjefen i Møre og Romsdal.

1)
M/MD 0003
AS Øylaks, 6410 Midsund

Lokalitet: «Klauset», Midsund kommune
Kartref:
Type:

Løyve for utsett av smolt hausten 1994.

Lån og løyve

 NR. 5
1995

 2)
M/FI 0006
Anders Sandsvik & Sønn AS, 6523 Frei

 Lokaltet: «Endresetbukta», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-2 MQ 342 925

 Lokaltet: «Kattholmen», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-3 MQ 342 925

 Lokaltet: «Orhammeren», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-2 MQ 418 910

 Lokaltet: «Keipen», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-2 MQ 342 902
Type: Løyve til å etablere anlegg på nye lokaliteter.

 3)
M/G 0001
Hauge & Furnes Fiskeoppdrett AS, 6040 Vigra

 Lokaltet: «Oksebåsen», Giske kommune
Kartref: 32v 1120-2 LQ 545 346

 Lokaltet: «Oksneset», Giske kommune
Kartref: 32v 1120-2 LQ 528 361

 Lokaltet: «Oksebåsen Vest», Giske kommune
Kartref: 32v 1120-2 LQ 538 350

 Lokaltet: «Brattholmen», Giske kommune
Kartref: 32v 1120-2 LQ 544 352
Type: Løyve til å etablere anlegg på nye lokaliteter.

Tillatelser innen fiskeoppdrett i januar måned gitt av Fiskerisjefen i Møre og Romsdal.

 1)
M/FI 0003
Nordmørslaks AS, 6523 Frei

 Lokaltet: «Åneset», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-2 MQ 446 961

 Lokaltet: «Bogen», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-3 MQ 444 947

 Lokaltet: «Vikageilen», Frei kommune
Kartref: 32v 1321-2 MQ 442 935
Type: Løyve til å etablere anlegg på nye lokaliteter

 2)
M/T 0007
Tustna Fisk AS, Boks 100, 6040 Vigra

 Lokaltet: «Aukan», Tustna kommune
Kartref: 32v 1421-3 MR 610 115

 Lokaltet: «Sagvik», Tustna kommune
Kartref: 32v 1421-3 MR 624 091

 Lokaltet: «Krokneset», Tustna kommune
Kartref: 32v 1321-2 MR 583 033
Type: Løyve til å etablere anlegg på nye lokaliteter

 3)
M/M 0006
Møre Edelfisk AS, 6450 Hjelset

 Lokaltet: «Hjelset», Molde kommune
Kartref.: 32v 1320-4 MQ 212 613
Type: Løyve til å etablere anlegg for oppdrett av settefisk

Lån og løyve

Gebyrinnbetaling av søknader om oppdrettskonsesjoner for januar måned fra Fiskerisjefen i Møre og Romsdal.

<i>Oppdretter</i>	<i>Lokalisering</i>	<i>Søk.dato</i>	<i>Gebyr. bet.</i>
Aure Laks og Ideal Laks A/S Måløy	Jøsøy Aure kommune	10.01.95	18.01.95
Ideal Laks AS og Aure Laks AS Måløy	Jøsøy Aure kommune	10.01.95	24.01.95
Ola Leikanger Gurskøy kommune	Gurskøy Herøy	16.01.95	24.01.95

AVSLAG

Klage på avslag om forlengelse av konsesjon.

<i>Reder</i>	<i>Lokalisering</i>	<i>Reg.nr.</i>
Ræstad Stamfisk a/s Midsund	Midsund kommune	M/md 15

Klage på avslag om volumutvidelse av stamfiskkonsesjon.

<i>Reder</i>	<i>Lokalisering</i>	<i>Prod.volum</i>	<i>Reg.nr.</i>
Stolt Sea Farm A/S v/Endre Jensen Bergen	Kvinnherad kommune	Fra 4.000 til 12.000 m ³	H/k 21

Midlertidig tillatelse til produksjon av rogn og sjødyktig settefisk av laks.

<i>Reder</i>	<i>Lokalisering</i>	<i>Reg.nr.</i>
K. J. Ellingsen A/S Skrova	Flakstad kommune	N/f 6

Bortfall av midlertidig tillatelse til oppdrett av skjell.

Bjørnar Paulsen Brønnøysund	Brønnøy kommune	N/br 305
--------------------------------	--------------------	----------

Overføring av konsesjon for oppdrett av matfisk av laks og ørret.

<i>Eier</i>	<i>Tidligere Eier</i>	<i>Reg.nr.</i>
Vikenco AS v/Finn Viken Aukra	Vikenlaks AS	M/ak 9
Gjelleviken Fisk A/S Lepsøy	Matland Fiskeoppdrett A/S	H/fs 1
Gjelleviken Fisk A/S Lepsøy	Håvik Dambruk A/S	H/fs 4
Trengereid fisk A/S Trengereid	Trengereid fisk v/Martin Midtun	H/bn 1
Bremnes Fryseri Bremnes	Olav O. Svendsen	H/j 3

Lån og løyve

JG
**NR. 5
1995**
Overføring av konsesjon for oppdrett av matfisk av laks og ørret.

<i>Eier</i>	<i>Tidligere Eier</i>	<i>Reg.nr.</i>
Hyen Fisk A/S Hyen	Miljøfisk A/S	SF/g 18
Tussa laks AS Ålesund	I/S Tussa Laks	M/vd 6
Frøya Osen A/S v/Frøya Holding A/S Dyrvik	Frifo Fisk A/S	ST/r 3

Overføring av konsesjon for oppdrett av torsk.

Amy A/S Storebø	Vestfisk A/S	H/av 31
--------------------	--------------	---------

Overføring av konsesjon for klekking av rogn og oppdrett av settefisk av laks og ørret.

Silver Seed A/S Ramberg	Karsten J. Ellingsen A/S	N/f 6
----------------------------	--------------------------	-------

Overføring av konsesjon for oppdrett av skalldyr.

Jarle Syltøy Skålvik	Per Kåre Syltøy	H/f 301
-------------------------	-----------------	---------

Inndragning av midlertidig tillatelse til oppdrett av skjell.

<i>Reder</i>	<i>Reg.nr.</i>
Torgnes fiskeoppdrett A/S v/Arnfinn Torgnes Toftsundet	N/br 302

Inndragning av konsesjon.

<i>Reder</i>	<i>Reg.nr.</i>	<i>Konsesjon</i>
Selnes Settefisk A/S Stokkvågen	N/I 12	klekking av rogn og prod.av settefisk
Vø Oppdrettsanlegg v/Tor P. Larsen Sandhornøy	N/g 303	Skjell

Navneendring.

<i>Eier</i>	<i>Nytt Navn</i>	<i>Tidligere navn</i>
P/R Lafisk ANS Storebø	«Verdi» H-81-AV	«Lurøy» H-81-AV

Endring i Eierstruktur i Perafarm A/S, Reg.nr. N/sg 3 og N/sg 7.

<i>Navn</i>	<i>Kommune</i>	<i>Eierandel</i>
Perasmolt ANS	Steigen	100 %

Lån og løyve

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyme, fartøyet navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyme som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
P/R under stiftelse v/Kristian Kjempenes Bulandet	«Nordbøen» N-260-F	Torskekvote
Ingar Iversen K/S v/Harald Iversen Nordsmøla	«Ingar Iversen» M-3-SM	Reketrållatelse
K/S Skarhaug under stiftelse v/Ivar Bernhard Bjørnøy Søvik	«Skarhaug» M-2-H	Torskekvote
H. Østervold AS Torangsvåg	«H. Østervold» H-128-AV	Ringnot-, Kolmule- tillatelse
A/S under stiftelse v/Br. Kristoffer Drønen og Rasmus Drønen Torangsvåg	«Staaløy» H-38-AV	Ringnot-, Kolmule- tillatelse
A/S Under stiftelse v/Jens Alfred Jacobsen Havøysund	«Vinjesund» T-569-LK	—
A/S under stiftelse v/Oddvar Nilsen Husa Fedje	«Brumark» M-189-H	Torskekvote
A/S under stiftelse v/Bjørn Inge Gustavsen Åkrehamn	«Leanja» R-39-K	Nordsjøtrål-, loddetrållatelse

Nybygg

Følgende fartøy har fått tilsagn om ervervsloyme for nybygg av fiskefartøy.

Reder	Til erstatning for	Konsesjonstype
P/R Tromsøybuen Sørreisa	P/R Tromsøybuen	—

Trål

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte konsesjonstype og hvilke fiskearter den omfatter.

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
Fagervoll Havfiske- selskap A/S Vestsmøla	Soløylvåg M-118-SM	Nordsjøtrållatelse
Lofoten Trålerrederi A/S v/Kjartan Arctander Stamsund	K. Arctander N-7-VV	Torsketrållatelse
Lofoten Trålerrederi A/S v/Kjartan Arctander Stamsund	K. Arctander N-7-VV	Reketrållatelse
Halstein Godtlibsen Kårvikhamn	Geiri Petrus T-345-LK	Torsketrållatelse
Halstein Godtlibsen	Geiri Petrus T-345-LK	Reketrållatelse

Lån og løyve

 NR. 5
1995

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyve, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyve som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
A/S under stiftelse v/Per H. Hansen Svensby	«Rystraum» T-17-T	rekestrållatelse
Kirkeland Fisk A/S Molde	«Berg Bjørn» M-29-A	—
P/R Alnes & Brungot Godøy	«Belle Isle»	Torskekvote
Roger Albertsen Hennes	«Sagafisk» N-26-AV	—
KS Ervik Havfiske Stadtlandet	«Makkovik Banker»	—
K/S Torita Ellingsøy	«Asgeir Frimanns»	Torskekvote
Hjalmar Markussen Botnhamn	«Lars M. Senior»	Torskekvote
Rødøy Fiskebåtrederi A/S selskap under stiftelse v/Jonny Olsen Radøy	«Rødøyværing» N-300-R	Torskekvote
A/S Salora under stiftelse v/Torbjørn Solevåg Mauseidvåg	«Helganes» R-45-K	Torskekvote
A/S Nordskjell v/Oliver Johnsen Toftsundet	«Skutnes» N-80-BR	Torskekvote
Olav Roar Magnussen Havøysund	«Brage» F-80-KD	Torskekvote
Hallstein Vea Vedavågen	«Kvernsund» R-157-K	—
P/R under stiftelse v/Asle Brattøy Bruhagen	«Aslegutt» M-62-AV	—
P/R Hansen Dahl ANS Bodø	«Nordfisk» N-50-BR	Ringnottilatelse
A/S under stiftelse v/Steinar Bastesen Brønnøysund	«Havliner» N-301-BR	Torskekvote
Utenlandske fartøy.		
Vikingfjord A/S Tromsdalen	«Berling Explorer»	Rekestrållatelse
Avslag.		
A/S under stiftelse v/Jostein Brun Vedavågen	«Brumark» M-189-H	
Selskap under stiftelse v/Fred Hanssen Åfjord	«Hansson» ST-40-R	

Lån og løyve

Nybygg

Følgende fartøy har fått tilsagn om ervervsloyme for nybygg av fiskefartøy.

Brukte fartøy

Reder	Til erstatning for	Nybygg
Nils Olai Østervold Torangsvåg	«Vendla» H-369-AV	65,7 meter

Trål

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte konsesjonstype og hvilke fiskearter den omfatter.

Reder	Fartøy/reg.nr.	Konsesjonstype
Tøviktrål A/S v/Mareno Tøvik Elnesvågen	«Tøvik» M-12-F	Nordsjøtrållatelse
Leinebjørn Karl A. Leine Fosnavåg	«Leinebjørn» M-3-HØ	Kolmuletrållatelse
Remøy Fiskeriselskap AS Fosnavåg	«Hopen» M-1-HØ	Torsketrållatelse

FISKERIDIREKTORATET

Fiskeridirektoratet vart stifta i 1900. Vi er i dag omlag 530 tilsette. Rundt 300 arbeider ved distrikts- og lokalkontora langs kysten, resten ved hovudkontoret i Bergen. Fiskeridirektoratet har forvaltningsansvaret for ei næring i rivande utvikling innan fiske, fangst, foredling og havbruk. Fiskeridirektoratet skal sjå til at ressursane i havet vert tatt godt vare på og utnytta til beste for heile samfunnet.

LIVET I HAVET – VÅRT ANSVAR

MRK. «26/95» Vikariat som 1068 fullmektig/1069 førstefullmektig – fiskerisjefen i Møre og Romsdal

Ved kontoret til Fiskerisjefen i Møre og Romsdal, Ålesund, er det ledig vikariat som 1068 fullmektig/1069 førstefullmektig i tida frå 3. juli 1995 til 19. januar 1996.

Søkjarar bør ha utdanning innan handels/kontorfag. Kjennskap til fiskerinæringa i distriktet er ynskjeleg og likeeins erfaring med bruk av EDB.

1068 fullmektig vert løna etter lønsramme 1 frå ltr. 1–17, brutto årsløn frå kr. 127.631–168.431.

1069 førstefullmektig vert løna etter lønsramme 3 frå ltr. 7–18, brutto årsløn frå kr. 141.031–171.831. Lønsplassering vert avgjort etter utdanning og tidlegare praksis. All yrkespraksis og omsorgsteneste i heimen vert godskrive. Frå løna vert det trekt 2 % for innskot i Statens pensjonskasse.

Nærare opplysningar om stillinga får ein ved å kontakte fiskerisjef Knut Sjøstad, tlf. 70 12 10 23, kontorsjef Sigbjørn Lomelde eller seksjonsleiar Ragnar Sandbæk, tlf. 55 23 80 00.

Søknad mrk. «26/95» kan saman med kopiar av attestar og vitnemål sendast til Fiskerisjefen i Møre og Romsdal, Boks 513, 6001 Ålesund innan 16.06.1995.

Lån og løyve

 NR. 5
1995

Oppdrettskonsesjoner

Det opplyses nendenfor hvem som har fått nevnte løyve, lokalisering av anlegg, størrelse på produksjonsvolum samt registreringsnummer.

Oppdrett av matfisk av laks og ørret.

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum	Reg.nr.
Wenberg Fiskeoppdrett A/S v/Arild Wenberg Fauske	Fauske kommune	12.000 m ³	N/fe 2
Fiskebøl havbruk A/S Stokmarknes	Hadsel kommune	12.000 m ³	N/h 1

Oppdrett av laks/ørret.

K/S Helligvær Helligvær	Bodø kommune	12.000 m ³	N/b 4
----------------------------	-----------------	-----------------------	-------

Produksjon av rogn og sjødyktig settefisk av laks.

Silver Seed A/S Ramberg	Flakstad kommune	40 tonn	N/f 6
----------------------------	---------------------	---------	-------

Tillatelse til etablering av anlegg for kultiverings- og undervisningsvirksomhet av laksefisk.

Oppdretter	Lokalisering	Maks. prod.	Reg.nr.
Kjeldebotn Fiskeriforening v/John H. Kaspersen Kjeldebotn	Ballangen kommune	1-4 rong 100 stk.	N/bg 6

Etablering av anlegg for kultiveringsvirksomhet av laksefisk.

Statskraft Avdeling Kobbelv. v/Monrad Alheim Engan	Sørfold kommune 75-100 stk. stamfisk	50 l rogn 200.000 uføret rogn	N/sf 7
Leirfjord Jeger & Fiskeforening V/John Mortensen Leirfjord	Leirfjord kommune yngel	50 l rogn 150.000 startføret	N/lf 12

Midlertidig tillatelse til klekking av rogn og produksjon av settefisk av laks og ørret.

Nusfjord Oppdrett A/S v/Svein Frantzen Ramberg	Flakstad kommune	N/f 4
--	---------------------	-------

Avslag vedr. søknad om lokalitet.

Oppdretter	Lokalisering	Lokalitet
Oddlaks A/S Henningvær	Vågan kommune	Følstadklubben
Husvågen A/s Svolvær	Vågan kommune	Vaterøya

*Livet
i havet
- vårt ansvar!*

FISKERIDIREKTORATET

Fiskets Gang

- Artikler om fiskeriforskning, prøvefiske, leitetjenesten
- Intervjuer og reportasjer om aktuelle fiskerisaker
- Nytt fra fiskeridirektoratet
- Fiskerinyheter fra inn- og utland
- Statistikk for norsk fiske
- Oversikt over Norges eksport av fiskeprodukter

Kommer ut 1. gang i måneden.
Utgis av Fiskeridirektøren

Ja takk,

.....
Navn

.....
Adresse

.....
Poststed

bestiller Fiskets Gang

1 år for kroner 200,-

student kroner 100,-

1 år utland kroner 330,-

1 år utland m. fly kroner 400,-

Abonnementet blir betalt så snart jeg får tilsendt innbetalingskort.

Fiskets Gang

Boks 185

5002 Bergen